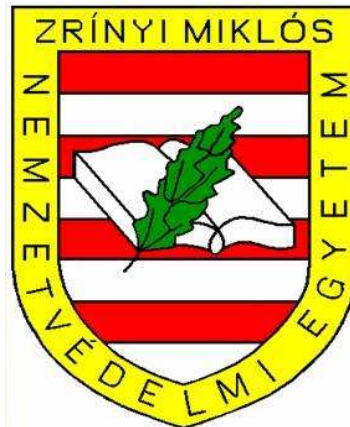

**AZ ÉRDEKKÉPVISELETI SZERVEK SZEREPE, FELADATA
ÉS MŰKÖDÉSE A RENDVÉDELMI SZERVEKNÉL,
KÜLÖNÖSEN A HIVATÁSOS TŰZOLTÓSÁGOKON**

**Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bólyai János Katonai Műszaki Kar**

**TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI DOLGOZAT
2006.**

Készítette:

Pántya Péter tű. törm., I. évfolyamos védelmi igazgatás hallgató

Konzulens:

Dr. Horváth László alezredes, egyetemi docens

BEVEZETÉS

„A Magyar Köztársaság függetlenségének, alkotmányos rendjének, valamint a lakosság és az ország anyagi javainak védelmét ellátó szervek hivatásos állományától az állam tántoríthatatlan hűséget, bátor helytállást követel. A hivatásos állomány tagjai a törvények és más jogszabályok, valamint a nemzetközi jog előírásainak megfelelően, a fegyveres szervek feladataihoz igazodó szakmai ismeretek birtokában különleges közszolgálatot teljesítenek.”¹

Magyarországon mintegy 40.000 fő szolgál hivatásos állományban összesen az egyes rendvédelmi szerveknél. Nem számítottam bele ebbe a létszámba a szervek működéséhez hozzájáruló közalkalmazottakat, köztisztviselőket és a Magyar Honvédséget. Az ezen a területen dolgozók érdekeit a törvények, jogszabályok és a területen tevékenykedő szakszervezetek védik. Szándékozom ezzel a munkámmal megismerni, és az olvasóval megismertetni a rendvédelem szervezetét, a különböző beosztásokat betöltők számára támasztott követelményeket.

Meg kívánom vizsgálni melyek a szolgálatát ellátó személy jogaik és a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezései, kötelezettségei. Szintén szót érdemel annak a kérdése, hogy az állam milyen illetménymódozatokkal kompenzálja a hivatásos állományú számára annak vállalását és feladatvégzését.

Bemutatásra kerül egy rendvédelmi szervezet működése, ez a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóparancsnokságok szervezete. A különböző, a hivatásos tűzoltókat képviselő érdekvédelmi szervezetet is meg kívánom vizsgálni. Egy konkrét szervnél, ami a Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete, megvizsgálom a felépítését, a működési módszerét valamint a különböző összetevőinek funkcionális szerepét és a más, hasonló jellegű szervezetekkel fennálló kapcsolatát.

Mint a hivatásos tűzoltók reprezentatív szakszervezetének, a Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezetének szándékozom bemutatni a múltját, a jelenleg fennálló helyzetét, a jövőképét valamint az e szervnél általam szükségesnek látott változásokat.

¹ 1996 évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról. A címlapon található kép: 1. számú kép. A ZMNE logója. Forrás: www.zmne.hu, Az Egyetem honlapja.

Nem jellemző, hogy ebben a témakörben nagy számban munkák, elemzések készüljenek. A társadalom szempontjából talán első ránézésre sokaknak nem tűnik túlságosan fontos területnek és az élet viszonylag szűk szeletén található meg az érdekvédelem azon belül a szakszervezetek működése és hatása. A rendvédelmi szervezeteknek nem nyúlik vissza több évtizedre a szakszervezeti múltjuk, mégis úgy gondolom, hogy nagy eredményeket és fejlődést sikerült a tisztségeket betöltőknek elérniük és a jövő útja egyre inkább az ő munkájukat igazolja.

Jelenleg a társadalmunk átalakuláson megy át. Megváltozóban van a közszolgálati szervezet rendszere, ami hatással van a fegyveres és rendvédelem szervezetére is. Csökkennek a különböző státuszok és beosztások számai, átalakulnak a beosztást betöltők szerepei. Az állományilletékes parancsnokoknak el kell sajátítaniuk a menedzseri szemléletmódot, és gazdálkodniuk kell nemcsak a rájuk bízott technikai, anyagi, pénzügyi forrásokkal, hanem az alájuk rendelt humán erőforrással is. Elengedhetetlen az együttműködés a jelenlévő szakszervezetekkel és közösen kell dolgozni azokban a kérdésekben, ahol a lehetőségek megengedik, és a szakszervezeteknek megvan a hatásköre.

Sokszor előfordul, hogy az állomány tagja nem ismeri pontosan a rá vonatkozó jogszabályokat, ami rosszabb esetben akár fegyelmi ügyig is bonyolódhat. A közvetlen parancsuralmi előljárójától bizonyos fenntartással kér segítséget a beosztott. A testületi hierarchiától független, de mégis „odabent” működő érdekképviselői szervek megadhatnak minden jogi és egyéb segítséget a szakszervezeti tagoknak. Sajnos sok régi szakszervezeti tag van, akik pontosan nem is ismerik a szakszervezetek működését. Ez a dolgot megpróbál egy átfogó képet alkotni számukra az érdekképviselői rendszerről.

A dolgot gyakorlati alkalmazása az általános ismeretek adása lehet a rendvédelmi területről, az ott működő érdekvédelem kapcsolódását és működését bemutatva. Információt nyújt egy konkrét szakszervezet belső folyamatainak, eredményeinek és további céljainak megismeréséhez. A hivatásos állományban jelenleg is állóknak hasznosak lehetnek a szélesebb körű információk melyek – szolgálati helyüktől függetlenül – tudásmorzsákat adhatnak bárkinek a tárgyalt kérdésekkel kapcsolatban.

Az olvasó minél szélesebb körű ismeretterjesztését szolgálják a beszúrt képek, ábrák és a mellékletek.

A dolgozat a szolgálati törvény átfogóbb, többoldalú megközelítésű megismerését is szolgálja, természetesen főleg a hivatásosok érdekei szempontjából.

Ebben a kérdéskörben a legfontosabb, minden szervnél központi helyen lévő törvény a Hszt. Nem lehet elkerülni a gyakori említését és a hivatkozásokat rá.

A törvény preambulumaival kezdtem dolgozatomat. A preambulum teljes közadásához szükséges a következő pár sor, amellyel folytatódnak a már leírtak:

„Az Országgyűlés - elismerve a hivatásos szolgálattal járó nagyobb áldozatvállalást és az azzal arányban álló erkölcsi és anyagi megbecsülés indokoltságát - a fegyveres szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról a következő törvényt alkotja:”²

Az országgyűlés - és így a társadalom - tehát elismerte 1996-ban az átlagosnál nagyobb mértékű közszolgálati igénybevételét a hivatásos állomány tagjának.

A Hszt.-ben a szolgálati viszonytal kapcsolatosan előforduló szinte összes körülmény szabályozva van. A szolgálati törvény elemzése önmagában megérne egy külön dolgozatot, azonban ennek a munkának nem ez a célja. A szükséges helyeken mégis kifogok térni a szolgálati törvényre.

Napjainkra az Internet egy gyors, pontos és naprakész információs adatbázissá vált. A dolgozat készítése során próbáltam minél szélesebb körben adatokhoz és ismeretekhez, képanyaghoz jutni. Az Interneten elérhető, a dolgozatban foglaltakhoz kapcsolódó honlapok a Felhasznált Irodalomban megtalálhatóak.

² 1996. évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról.

1. A RENDVÉDELMI SZERVEK

2. számú kép. Mozaik a rendvédelem jelképeiből. Saját összeállítás, 2006.

A szolgálatot teljesítők szolgálati körülményeit az 1996. évi XLIII.-as törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról, közismertebb nevén a hivatásos szolgálati törvény (röviden és a továbbiakban: Hszt.) szabályozza. E törvény indoklása megismerhető a 6. számú mellékletben, mely indoklás fontos eleme az e területen közszolgálatot végzők sajátos feladatköréből származó igény a speciális jogi szabályozásra. Jelen dolgozat a törvényből elsősorban a hivatásos állományú jogaival és kötelességeivel, valamint az érdekvédelemmel kapcsolatos körülményeket elemzi.

Először is meg kell ismernünk a rendvédelem tagjait, a szolgálatukat ellátók helyzetét, jogaikat és kötelességeiket, valamint az ellentételezés pénzbeli módját. Megvizsgáljuk az egyén számára rendelkezésre álló érdekvényesítési lehetőségeket.

1.1. A rendvédelmi szervek és tagjainak helyzete.

A fogalmak tisztázásához nézzük meg, hogy mely szervezetek tartoznak bele a rendvédelem kategóriájába és milyen reprezentatív szakszervezetek képviselik az állományaikba tartozók érdekeit:

- **Határőrség** (Rendészeti Védegylet, röviden: RV),
- **Rendőrség** (Független Rendőr Szakszervezet, röviden: FRSZ),
- **Polgári védelem** (Katasztrófavédelem) (Polgári Védelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetsége, röviden: PVDÉSZ),
- **Vám- és pénzügyőrség** (Vám és Pénzügyőrség Független Szakszervezete, röviden: VPFSZ),
- **Büntetésvégrehajtási intézet** (Büntetésvégrehajtási Dolgozók Országos Szakszervezeti Szövetsége, röviden: BVDOSZ),
- **Állami és hivatásos önkormányzati tűzoltóság** (Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete, röviden: HTFSZ),
- **Polgári nemzetbiztonsági szolgálatok** (Nemzetbiztonsági Hivatal Szakszervezete, röviden: NBHSZ).

A Magyar Honvédség tagjai is a Hszt. hatálya alá tartoztak 1996-tól 2001-ig. A 2000. évi XCV törvény, mely a honvédelmi jogállásúakról szól, külön szabályozza a katonák szolgálati viszonyát.

A Hszt. együttesen fegyveres szervként nevezi a fenti szervezeteket, ezért ebben a dolgozatban én is használni fogom a köznapi értelemben vett fegyverrel nem rendelkező (pl.: polgári védelem) szerveknél is.

Idézet a Hszt.-ből:

„A szolgálati viszony az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg.”³

³ 1996. évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról.

Az állomány tagjai számára tehát a szolgálattal kapcsolatos összes körülményt a Hszt. és elsősorban a felettes minisztérium rendeletei szabályozzák szemben a versenyszférában használt Munka Törvénykönyvével (1992. évi XII. tv).

A törvény szövege a következőképpen folytatódik:

„A hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból fakadó kötetelmeit - a fegyveres szerv rendeltetés szerinti feladatainak megvalósítása érdekében - önkéntes vállalás alapján, élethivatásként, szigorú függelmi rendben, életének és testi épségének kockáztatásával, egyes alapjogai korlátozásának elfogadásával teljesíti.”⁴

Az e szerveknél hivatásos szolgálatot ellátók rendfokozattal rendelkeznek. Ez az egymás alá-fölé rendeltségi viszonyokat egyértelműen megállapítja és a rendfokozati állománycsoport alapján következtetni lehet a betöltött beosztásra is.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy egy rendőr törzsőrmester biztosan végrehajtó állományú tiszthelyettes, míg egy határőr őrnagy biztosan az irányító állományba tartozó tiszt. Ha egy zászlós rendfokozatú találkozik egy általa személyesen nem ismert alezredessel, akkor biztosra veheti, hogy a főtiszt legalább osztályvezetői beosztású. Kivételek bizonyos esetekben természetesen előfordulhatnak, de akkor sem nagymértékű a különbség.

Hivatásos állományúak azok lehetnek, akik megfelelnek a következő szempontoknak:

- önkéntesen jelentkezik,
- 18. életévét betöltötte,
- cselekvőképes,
- állandó belföldi lakóhellyel rendelkezik,
- büntetlen előéletű,
- a betöltendő rendfokozati állománycsoporthoz megfelelő iskolai végzettséggel rendelkezik,
- egészségi, fizikai, pszichikai szempontból alkalmas,
- elfogadja egyes alkotmányos jogainak Hszt. alapján történő korlátozását,
- megfelel a nemzetbiztonsági követelményeknek.

⁴ 1996. évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról.

1.2. Jogok és kötelességek a hivatásosok számára

3. számú kép. Szolgálatban a rendvédelem. Saját összeállítás, 2006.

Vizsgáljuk meg, hogy mely kötelességek vonatkoznak a rendvédelmi szervek tagjaira és milyen alkotmányos jogaik vannak korlátozva. A következő szabályokat a Hszt. írja elő és engedi meg az állomány tagja számára. A szabályok alkalmazásának eseteit és módját szintén ismerteti a szolgálati törvény.

A hivatásos állományú számára kötelesség az alábbiak megtartása:

- végrehajtani elöljáróinak parancsát, utasítását,
- az előírt helyen és időben, szolgálatképes állapotban megjelenni, és feladatát teljesíteni, illetve e célból rendelkezésre állni,
- szolgálati feladatait a törvényeknek és egyéb szabályzóknak megfelelően akár veszély vállalásával is végrehajtani,
- bejelenteni a szolgálati időn kívüli tartózkodási helyét,
- bejelenteni a külföldre való utazását,
- szolgálati időn kívül – akár szabadságán is – visszarendelés esetén szolgálati helyén megjelenni és szolgálatba lépni,
- szolgálati és vezényleti nyelvnek a magyart használni,

- bejelenteni képviselői, polgármesteri, stb. jelöltségét, visszavonását, megválasztását vagy annak elmaradását,
- bejelenteni és engedélyt kérnie szolgálati időn kívüli egyéb munkaviszony létesítésére,
- a számára előírt iskolarendszerű oktatáson részt venni és az előírt vizsgákat letenni.
- az egészségi, fizikai, pszichikai követelményeknek eleget tenni,
- az állami és szolgálati titkot megtartani és az adatvédelmi szabályokat betartani.

Tiltottak számára a következő tevékenységek, a szolgálati törvény alapján:

- nem lehetnek tagjai pártoknak, pártbéli tisztséget nem vállalhat,
- párt érdekében való közszereplést nem tehet,
- politikai tevékenységet nem folytathat,
- a számára adott parancsot, intézkedést nem bírálhatja,
- szolgálati rendet és fegyelmet sértő nyilatkozatot nem tehet,
- sajtónyilvánosságban nem adhat magánvéleményt hivatalos eljárásban,
- szolgálati rendet és fegyelmet veszélyeztető sajtóterméket nem állíthat elő és nem terjeszthet,
- politikai rendezvényen a rendvédelmi szervezet egyenruháját csak a szerv képviselőjeként viselheti az állományilletékes parancsnok engedélyével,
- nem csatlakozhat olyan egyesüléshez, melynek célja ellentétes a rendvédelmi szerv feladatkörével,
- szolgálati idején kívül nem létesíthet összeférhetetlen munkaviszonyt,
- tiszteletdíj elfogadása szolgálati feladathoz kapcsolódó nyilvános szereplésért.

A hivatásos állományú jogokkal is rendelkezik a sok-sok megkötés mellett, amelyek a következők:

- illetményre való jogosultság,
- szabadságra való jog,
- egyenruháját és rendfokozatát viselheti,
- jubileumi jutalomra jogosult,
- szolgálati nyugdíjra jogosult,
- szolgálattal kapcsolatos érdekeik védelmére érdekképviselői szervet, szövetséget hozhatnak létre,
- kérelemre, panaszra való jog.

1.3. Az illetmény

A legfontosabb jogosultság. „Mennyi is a fizetésem, mitől függ az emelkedése?” Kérdezi a pályára bekerülő újonc. A hivatástudat bármely erős is legyen, könnyen pályaelhagyáshoz vezethet, ha a hivatásos állományúak különleges közszolgálatát nem ellentételezik megfelelő módon a havi illetményben.

A szolgálati törvény alapján az állomány tagja számára pontosan kiszámítható az életpályája. Látható milyen követelményeknek kell megfelelnie az előrejutáshoz és karrierjének mely pontjain milyen a várható illetménye.

Ez nagyfokú kiszámíthatóságot és stabilitást nyújt, ami növeli a dolgozói elégedettséget. Számításának alapja a köztisztviselői illetményalap, amely e sorok írásakor 36.800 Ft.

Ennek szorzatai adják a dolgozó fizetésének összetevőit.

Az alapilletmény a beosztási és a rendfokozati illetményből áll.

Az illetmény több részből tevődik össze:

- beosztási illetmény.

Az állomány tagja a munkaköre, a betöltött beosztása alapján definiált illetménye. A különböző besorolási osztályoktól függ, amelynél alapvetően elkülönül a tiszti és tiszthelyettesi, zászlósi beosztású táblázat. A beosztásban eltöltött idővel növekszik – általában tizedenként – a szorzószám.

Példaképpen:

II./7. besorolású híradóügyeletes tűzoltó törzsőrmester

$2.4 \times 36.800 \text{ Ft} = 88.320 \text{ Ft}$

V./17. besorolású szolgálatparancsnok tűzoltó hadnagy

$5.7 \times 36.800 \text{ Ft} = 209.760 \text{ Ft}$

- rendfokozati illetmény.

A hivatásos állományúak rendfokozattal rendelkeznek. A különböző rendfokozatokhoz, különböző szorzószámok tartoznak, így egy ugyanolyan beosztást betöltő őrmester és zászlós illetménye között van egy – csekély mértékű – különbség.

Példaképpen:

Őrmester $0.38 \times 36.800 = 13.984$

Törzszászlós $0.43 \times 36.800 = 15.824$

Százados	$0.63 \times 36.800 =$	23.184
Ezredes	$0.84 \times 36.800 =$	30.912

- illetmény kiegészítés.

A szervezeti hovatartozástól (helyi szerv, megyei, országos) valamint az iskolai végzettségtől (közép vagy felsőfokú) függő százalékos kiegészítés.

Példaképpen:

Az országos parancsnokságon szolgáló felsőfokú iskolai végzettségű számára a beosztási illetmény 40 %-a.

Egy helyi szervnél szolgálatot teljesítő középfokú iskolai végzettségűnek a beosztási illetmény 10 %-a.

- szolgálati időpótlék.

A rendvédelmi szakszervezetek többéves küzdelmének köszönhető bevezetése. Fő célja a magasabb szolgálati idővel rendelkezők, tehát a tapasztaltabbak pályán tartása.

Az állomány tagja a szolgálatban eltöltött évek során növekvő mértékben jogosult szolgálati időpótlékre. A mértéke – különösen a céljához viszonyítva – meglehetősen csekély. 10 év után az illetményalap 12.5 %-a és még 25 év után is csupán 20 %.

Egy 18 éve szolgáló főtörzsőrmester 2.6-os beosztási szorzó esetén is csak 5520 Ft-tal kap magasabb illetményt, mint egy 8 éve hivatásos hasonló rendfokozatú ugyanebben a beosztásban. A nettó összeget nézve ez körülbelül háromezer forint.

- vezetői illetmény

A vezetői beosztás ellentételezésére a beosztási illetmény százalékában van megállapítva. Ez a legmagasabb, országos parancsnok esetében 65 %, míg a legalacsonyabb vezetői szinten, amely az osztályvezetői, 10 %.

- idegennyelv-tudási pótlék

A pótlékre jogosult az állomány tagja, ha olyan beosztást tölt be, ahol az idegen nyelv használata szükséges és rendelkezik a megfelelő képesítéssel. A Hszt. meghatároz alanyi jogon járó idegennyelv-tudási pótléket is meghatározott nyelvek esetében. Ezek az angol, francia és német nyelvek. Ezekre magasabb a fizethető pótlék is.

A pótlék mértéke a köztisztviselői illetményalap százalékos arányában került meghatározásra.

Példaképpen :

Olasz felsőfokú „C” típusú nyelvvizsga esetén

36.800 Ft 50%-a = 18.400 Ft

Német középfokú „C” típusú nyelvvizsga esetén

36.800 Ft 60%-a = 22.080 Ft

Természetesen az eddig felsoroltok csak a fő összetevői az illetménynek, és nem fedik le teljesen a kompenzációt. További tartalmak még a különböző pótlékok (délutános, éjszakai, veszélyességi, ügyeleti), a hivatásos állományú évente egyszer úgynevezett 13. havi illetménye, amely a pótlékok nélküli alapilletménye valamint a szabadságok, pótszabadságok, stb. is.

1.4. Az egyéni érdekérvényesítés

A Hszt. tartalmazza a jog erejével az állomány hivatásos tagja számára az egyéni érdekérvényesítést. A hivatásos kérelmet terjeszthet elő szóban vagy írásban a szolgálati út betartásával az állományilletékes parancsnokához. Az előjárónak kötelessége az intézkedés megtétele 30 napon belül.

Amennyiben az állomány tagja úgy ítéli meg, szolgálati panaszt nyújthat be szolgálati viszonyával kapcsolatosan az őt ért intézkedés, döntés vagy ezek elmulasztása miatti sérelem orvosolására. Meghatalmazása alapján a szakszervezete vagy ügyvéd is eljárhat a nevében és érdekében.

A szolgálati út betartásával az intézkedésre jogosult előjáróhoz kell, hogy kerüljön a panasz minden kapcsolódó irattal együttesen. Az előjáró parancsnoknak 30 napon belül el kell bírálnia a panaszt és a döntést közölnie kell a panaszossal. Ezt a határidőt egy alkalommal meghosszabbíthatja újabb 30 nappal.

A hivatásos állomány tagja az elsőfokú határozat ellen 15 napon belül panaszt vagy fellebbezést nyújthat be. A panaszt az előjáró 30 napon belül bírálhatja el, ezt a határidőt egy alkalommal újabb 30 nappal meghosszabbíthatja. A hivatásos önkormányzati tűzoltó esetében az előjáró másodfokon a polgármester.

Az egyéni érdekérvényesítés lehetőségét véleményem szerint kisebb súlyú ügyekben valamint első lépésként nem szabad figyelmen kívül hagyni. Nem biztos, hogy nagyobb eredmény és gyorsabb ügymenet érhető el, ha már az első pillanatban a szakszervezeti

tisztségviselőkhöz futunk és rázúdítjuk a panaszárdatot. Amennyiben viszont az ügy nem rendeződik megfelelően, érdemes kérni a szakszervezet segítségét.

A bírósági út:

A Hszt. szövege pontosan meghatározza ezt az esetet és módját:

„A hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból származó jogvita esetén 30 napon belül keresettel fordulhat a bírósághoz, ha

a) a szolgálati panaszát, illetőleg az elsőfokú határozat elleni panaszát vagy fellebbezését elutasították;

b) a sérelmezett döntést a miniszter hozta;

c) az a)-b) pontba nem tartozó, alanyi jogon biztosított jogosultságokkal kapcsolatban hozott döntés vagy intézkedés, illetve ezek elmulasztása miatt joghátrány érte.

(2) A fegyveres szerv a szolgálati viszonnal kapcsolatos igényével közvetlenül a bírósághoz fordulhat, ha a törvény a fegyveres szervben belüli eljárásról nem rendelkezik.”⁵

Összegzés:

A rendvédelmi szervek a feladatkörüknek megfelelően rendelkeznek különböző státuszokkal, beosztásokkal, ahol a rendfokozati és beosztási különbségből adódóan maximálisan érvényesülni tud a szolgálati érdek.

A szolgálati törvény által alaposan szabályozva van a hivatásos feladatvégzésének kerete, miket kell megtennie, és mire kell figyelemmel lennie. A „mérleg” egyensúlyba helyezéséhez kell, hogy legyenek jogai is, valamint, ahogyan a Hszt. preambulumban olvasható, az állam az illetmény számítási rendszerével megpróbálja igazságosan és az esélyegyenlőséget biztosítva ellentételezni a szolgálat teljesítését. Némi anomália felfedezhető az illetmény egyes számításainál, ezeknél a kormányzatnak szükséges lenne a korrekció, amely műveletnél mindenképpen fontos a területen működő szakszervezetek véleményének folyamatos kikérése. Sajnos a jelenleg tapasztalható kormányzati megszorítások várhatóan érzékenyen fogják érinteni a hivatásosok szolgálati viszonyát.

Amennyiben a hivatásos állományúnak a szolgálati jogviszonyával kapcsolatosan sérelme támad, akkor számára biztosított az egyéni érdekérvényesítés, amelynek folyamatában kérheti az illetékes érdekvédelmi szervezetek, szakszervezetek segítségét, akár teljes körű képviseleti módon is.

⁵ 1996. évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról.

2. A HIVATÁSOS ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁGOK

4. számú kép. Nem lehet elég korán kezdeni.
Forrás: www.funpic.hu, 2006. Humoros képek gyűjteménye.

A Tűzoltóságok a többi rendvédelmi szervtől eltérően viszonylag speciális működéssel működnek. Ennek oka többek között kezdetben a II. világháborút követő időszak erőszakos katonásítása, a katonai jelleg sokszor túlzásba vitt erősítése, valamint az önkéntes tűzoltóságok tudatos visszaszorítása. Az ezredforduló környékén a reformok ide is elértek így jött létre a tűzoltóságok és a polgári védelem – sokak által vitatott – egybeolvasztása Katasztrófavédelem néven. Az önkormányzatok minél nagyobb függetlenítési szándéka a kezelésükbe adta az intézményeiket így az addigi állami tűzoltóságokat is. E szervek így váltak hivatásos önkormányzati tűzoltóságokká, a fenntartás költségeinek további központi vállalásával. A hivatásos tűzoltóságok parancsnokai minden esetben az állományilletékes parancsnokok is egyben, széles felelősségi és hatáskörrel.

Vizsgáljuk meg, hogyan működnek és épülnek fel a hivatásos tűzoltóságok ma, valamint milyen módon működik a Katasztrófavédelem szakmai felügyelete a hivatásos tűzoltóságokon. Belátást nyerünk egy 1 rajos Tűzoltó-parancsnokság belső szervezeti felépítésébe a szolgálati csoportokba beosztottak szintjéig. Megnézzük az érdekérvényesítés szolgálati útját a beosztottól az állományilletékes parancsnokig különféle beosztásokban. A különféle jogszabályokból, törvényekből, rendeletekből, amelyek a tűzoltóságok életét szabályozzák és fontos szerepet töltenek be, sokat meg lehet találni a felhasznált irodalomban.

2.1. A Tűzoltóságok jogköre, állománya

Mindenekelőtt szükséges tisztázni egyes fogalmi tényeket és a speciális jogállást. Magyarországon többféle Tűzoltóság létezik. Az 1996. évi XXXI. törvény, amely a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szól, közösen Tűzoltóságnak nevezi az önkéntes, létesítményi és a hivatásos önkormányzati Tűzoltóságokat.

A dolgozatban kidolgozandó kérdések csak a hivatásos önkormányzati tűzoltók esetére értendők, hiszen csak ők tartoznak bele szoros kapcsolattal a rendvédelmi szervek körébe és csak itt él a 1996. évi XLIII. törvény (Hszt) hatálya. Az egyéb (létesítményi, önkéntes) Tűzoltóságok tagjaira a Munka Törvénykönyve (1992. évi XII. tv.) vonatkozik.

Jelenleg Magyarországon körülbelül 7.582 fő hivatásos tűzoltói beosztás van a vonulós egységgel rendelkező HÖT-öknél. Ebből 6.750 az ügynevezett vonulós, tűzoltást és kárelhárítást végző valamint híradóügyeletes tűzoltó.

A szolgálati törvény a készenléti jellegű beosztásokban jelenleg heti 52 órát állapít meg maximális szolgálatteljesítési időként. Ez a jövő évben heti 50 órára fog csökkenni és 2008-ban a Hszt. rendelkezése alapján 48 órára áll be. A hivatali munkarendben dolgozók (tűzmegeelőzős, személyügyis, parancsnok, stb.) munkaideje az általánosnak tekinthető heti 40 óra.

A folyamatos készenlét biztosítására a Tűzoltóságokon 24/48 órás jellegű a készenlét. A gyakorlatban tehát 24 óra szolgálat után 48 óra pihenőidő jár a dolgozónak. Innen adódik a három különböző szolgálati csoport melyeknek elnevezése: A, B és C csoport.

A vonulós tűzoltói munkaidőcsökkentés következtében szóba jöhet az átállás a 24/72 rendszerre, azaz a 24 órás szolgálat után 72 óra pihenő járna. Ekkor a heti munkaidő a jelenlegi 52 órától (jövőre 50 óra) körülbelül 42 órára csökken.

Ebben az esetben egy újabb szolgálati csoport kerülne felállításra, mely a D csoport lenne.

A jelenlegi szűkös források miatt nehezen látható bevezetésének ideje.

Némi feszültséget generál, hogy azt FTP néhány beosztásában lévők és a Katasztrófavédelem híradóügyeletesi már évek óta 24/72-es rendszerben végzik szolgálatukat.

2.2. A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok szervezete

5. számú kép. Tűzoltólaktanya. Forrás: www.atomix.hu, 2006.

Az atomerőmű tűzoltóságának honlapja.

Egy Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság (röviden: HÖT) ellátja az elhelyezkedés szerinti város védelmét, valamint az elsődleges működési körzetének területe alapján a környezetében lévő települések védelmét is a vonatkozó BM rendelet alapján (2/2003).

A Riasztási és Segítségnyújtási Tervek alapján a környezetében lévő HÖT-ök és Önkéntes Tűzoltóságok területére is vonulhat. Természetesen szükség esetén a tűzoltók az ország bármely területére vonulathatóak.

A törvényi rendelkezések 1991 után kezdődően és 2001-ig befejeződően teljesen új világgépet alkottak a hivatásos Tűzoltóságok életében. A korábbi megyei és országos tűzoltó-parancsnokságok megszűntek és egybeolvadtak a korábbi polgári védelmi igazgatóságokkal. Az újonnan létrejött szervezet megnevezése a Katasztrófavédelem. A régi nevén Tűzoltóság Országos Parancsnoksága, azaz a BM TOP neve megváltozott Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságra (BM OKF). Az idei évben bekövetkezett minisztériumi átalakításoknak köszönhetően mind a katasztrófavédelem, mind a tűzoltóságok az újonnan létrejött Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériumhoz és dr. Lamperth Mónika miniszterasszony irányítása alá kerültek. Így a Főigazgatóság új, rövidített neve az ÖTM OKF, főigazgatója: dr. Tatár Attila altábornagy.

A Katasztrófavédelem országos vezetésének szervezeti felépítését ábrázolja az 1. számú melléklet. Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium szervezeti felépítését - benne az OKF-el - a 2. számú mellékletben lehet megismerni.

Az 1996-os tűzvédelmi törvény a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltó-parancsnokságokat (röviden: HÖT-ök) a továbbiakban az elhelyezkedés szerinti

önkormányzatok kezelésébe adta. A közvetlen irányítói jogköre az OKF-nek megszűnt, szakmai felügyeletet lát el a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokon keresztül.

A Fővárosi Tűzoltó-parancsnokság kissé elkülönül a HÖT-öktől. Működési területe szinte teljesen Budapest főváros területére és védelmére vonatkozik. Ebből adódóan kissé másabb a tevékenysége és fölötte nincs Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság.

Az ország területén jelenleg 114 HÖT működik, Budapesten pedig 16 tűzország valamint 1 Speciális Mentési Parancsnokság (SMP). A 114-ből 95 HÖT rendelkezik vonulós készenléti szolgálattal, a maradék számban csak szakhatósági ügyekben járnak el és ott csak tűzmelegelőzési előadók szolgálnak. A fővárosban Fővárosi Tűzoltó Parancsnokság elnevezésű a hivatásos tűzoltóság és közvetlenül az OKF szakmai felügyelete alatt vannak. A tűzmelegelőzés régiósítását Budapesten már évekkel ezelőtt megtették így a tűzorségeken nem feltétlenül végeznek szakhatósági eljárást (Bővebben a tűzmelegelőzési régiókról: www.tuzoltosagbp.hu, Az FTP honlapja).

A fenntartás továbbra is a központi költségvetésből történik, azonban az önkormányzaton keresztül. Ebből az összegből elvennie az önkormányzatoknak nem lehet, csak hozzátenni. Ez utóbbi tevékenység sajnos elég ritka.

A működtetés a gyakorlatban azt jelenti, hogy a Tűzoltó-parancsnokság parancsnokának a munkáltatója a képviselőtestület és a HÖT formailag az önkormányzat egy intézményeként működik, az állomány többi tagja viszont a Tűzoltó-parancsnoksághoz tartozik – vele szerződik - az állományilletékes tűzoltóparancsnok irányítása alatt.

Itt utalnék a Hszt., a szolgálati viszony jellege, részére:

„A szolgálati viszony az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg.

(2) A hivatásos állomány tagja a szolgálati viszonyból fakadó kötelezeteit - a fegyveres szerv rendeltetés szerinti feladatainak megvalósítása érdekében - önkéntes vállalás alapján, élethivatásként, szigorú függelmi rendben, életének és testi épségének kockáztatásával, egyes alapjogai korlátozásának elfogadásával teljesíti.”⁶

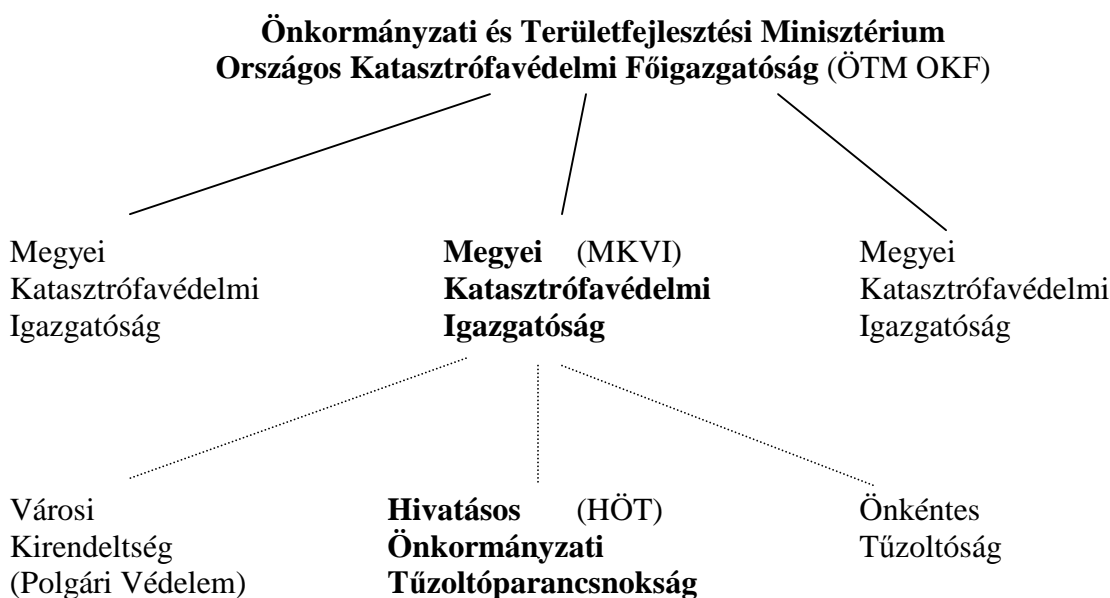
⁶ 1996 évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról.

A hivatásos tűzoltó szolgálati viszonya tehát az állam irányában áll fenn, mely jogviszony különleges, szigorú függelmi rendszerű, élete és testi épsége kockáztatásával vállalt, valamint egyes alkotmányos alapjogai korlátozottak. Jogszabály írja le például azt is, hogy a veszélyeztetett személyek mentését, annak akarata ellenére is el kell végezni. Ez már önmagában is megsokszorozza egy adott esetben a tűzoltók veszélyeztetettségét.

A katasztrófavédelem megalakításával az a különleges helyzet alakult ki, hogy a közvetlen szakmai felügyeletet a Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságok látják el, azonban közvetlen parancsot nem adhatnak a HÖT-ök állományának parancsnoka számára a tűzoltási és kárelhárítási beavatkozásokat kivéve.

Ez a rendszer jóval szabadabb légkört és mozgásteret engedélyez a HÖT-ök számára, azonban a központi utasítások kiadásakor problémákat is eredményezhet, valamint eltérőbbé teszi a Parancsnokságokat. Egyes vélemények szerint minden HÖT egy külön kis királyság. A központi költségvetésből érkező összegekhez a jobban álló önkormányzatok jelentős összegeket tudnak hozzátenni. Ez generál bizonyos eltéréseket a Tűzoltóságok között.

A hivatásos tűzoltóságok kapcsolata a Katasztrófavédelmi szervezethez a következő ábra alapján megismerhető:

1. számú ábra. A hivatásos tűzoltóságok kapcsolata a Katasztrófavédelmi szervezethez. Saját rajz 2006.

A szaggatott vonalak azt jelképezik, hogy ebben az irányban a Katasztrófa-védelem csak a szakmai felügyeletet látja el.

2.3. A Tűzoltóparancsnokságok működése

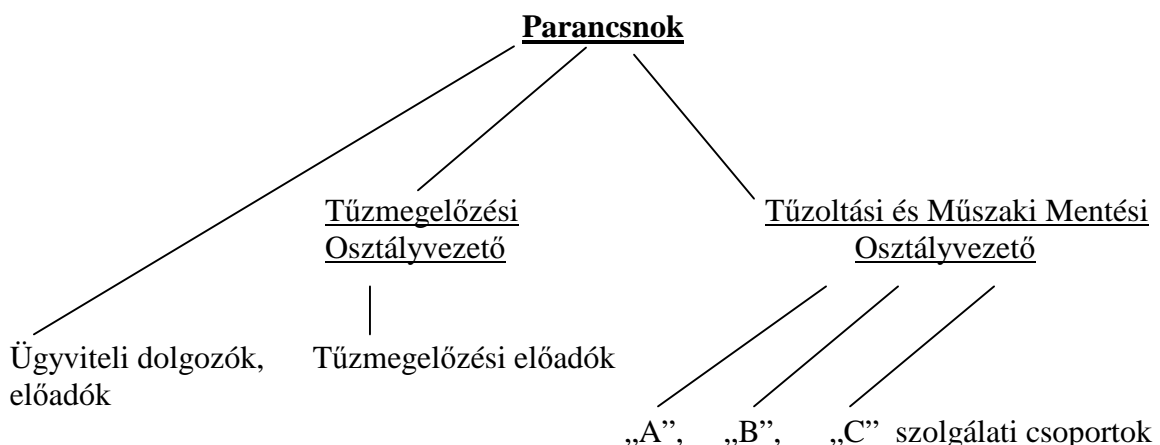

6. számú kép. A Tűzoltóság jelképe.

A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóparancsnokság irányítója a tűzoltóparancsnok általában alezredesi rendfokozattal. Végzi a parancsnokság működési területén a tűzoltás és kárelhárítás irányítását akár személyes tűzoltásvezetéssel, szakhatósági ügyekben eljár az illetékességi területén. Más rendvédelmi szervektől eltérően viszonylag önállóan gazdálkodik a központi költségvetésből származó fenntartási forrásokkal. A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságok szakmai felügyelete csak a működés szabályosságának ellenőrzésére terjed ki, és nem tartalmaz általános irányítási jogokat.

A Parancsnokságok elnevezése a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóparancsnokság és a város neve. Tehát röviden HÖT Miskolc.

Egy 1 rajos Tűzoltó-parancsnokság szervezeti felépítése:

2 számú ábra. Egy Tűzoltóság szervezeti felépítése. Saját rajz 2006.

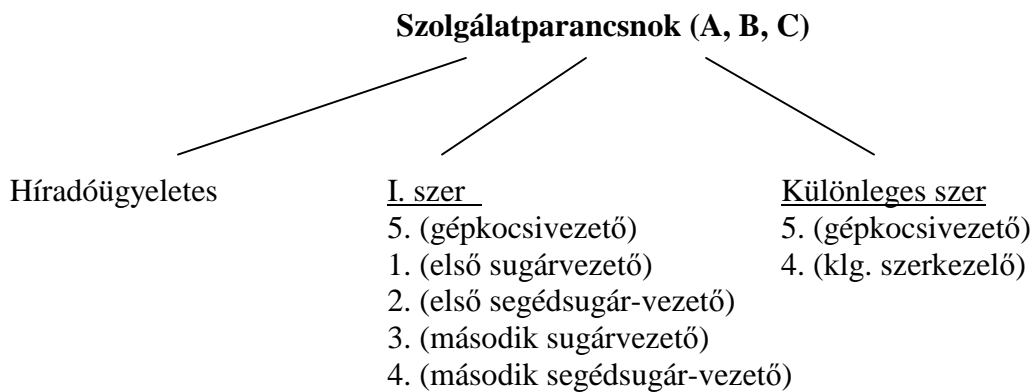
Az ügyviteli alkalmazottak és előadók csoportjában találhatóak meg a személyügyi előadók, a technikai, anyagi, pénzügyi előadók valamint a több munkafeladatot ellátók és a takarítók. Az utóbbi két beosztás közalkalmazotti státusz.

Az előadói beosztások a legtöbb HÖT-nél tiszti rendfokozattal betölthetőek, a szolgálatparancsnoki és osztályvezetői szintek többnyire főtiszti beosztások és alezredesi az elérhető legmagasabb rendfokozat.

A szolgálatparancsnok helyettesek, különleges szerkezelők és híradóügyeletesek zászlósi, a beosztott tűzoltók tiszthelyettesi rendfokozati állománycsoportba tartoznak.

A tűzmegelezési osztály feladata a szakhatósági ügyek intézése és a létesítmények, üzletek ellenőrzésének végrehajtása. A tűzoltási és műszaki mentési osztály látja el a készenléti vonulós szolgálatot és a beavatkozásokat végrehajtja.

Egy 1 rajos Parancsnokság esetén a szolgálati csoport működés szerinti felépítése a következő:

3. számú ábra. Egy 1 rajos szolgálati csoport felépítése. Saját rajz 2006.

A szolgálatparancsnok riasztás esetén lehetőleg az I. szeren köteles vonulni.

A beosztási szintű hierarchia a szolgálatparancsnokig a következőképpen alakul egy többrajos Parancsnokságon:

Beosztott tűzoltó – szerparancsnok (különleges szerkezelő) – szolgálatparancsnok-helyettes – szolgálatparancsnok

Érdekességképpen megemlíthető egy teljes rajos gépjárműfecskendőn szolgálatot ellátók hierarchiája, ahol az egyes beosztások számmal jelöltek:

4-es beosztott – 3-as beosztott – 2-es és 5-ös beosztott – 1-es beosztott – szerparancsnok.

A szolgálati út tehát a szervezeti hierarchiában legalsó szinten található beosztott tűzoltótól az állományilletékes parancsnokig a következő:

Beosztott tűzoltó – szolgálatparancsnok – Tűzoltási és Műszaki Mentési Osztályvezető – Parancsnok

Azokon a szolgálati napokon, amelyeken a kinevezett szolgálatparancsnok helyett más látja el a beosztást, a helyettesítő – eredeti beosztásától függetlenül – teljes egészében felelős a beosztással járó feladatok végrehajtásáért így a szolgálati út biztosításáért is.

Egy tüzmegeelőzési előadónál (segédelőadó, előadó, főelőadó és kiemelt főelőadó) tekintettel a közbenső eljárások drasztikus csökkenésére meglehetősen lerövidül a szolgálati út:

Tüzmegeelőzési előadó – Tüzmegeelőzési osztályvezető – Parancsnok.

Összegzés:

Az évezredfordulóra átalakultak a tűzoltóságok, a polgári védelem és az országos hatáskörű szerveik működési, irányítási formái. A közvetlen, felülről jövő irányítás megszűnt és a szakmai felügyelettel szabályozza az OKF az alá rendelt szerveket. A Hszt. bizonyos módosításával az OKF elérte, hogy néhány körben nagyobb hatalma legyen különösen a HÖT-ök parancsnokai felett. Az bizonyos, hogy az önkormányzatok függetlenségét garantáló szabályozók sokkal nagyobb hatalmat és biztonságot garantálnak egy HÖT parancsnoka számára szemben egy hasonló beosztású rendőrrel vagy vám és pénzügyőrrel.

Mivel a parancsnokok munkáltatója a polgármester, – aki nem feltétlenül rendelkezik a terület átfogó ismeretével – ezért sokszor szakmai szemmel hatalmas hibákat is elnéznek, és nem indítanak a szabályokat sorozatosan megszegő parancsnokok ellen fegyelmi eljárásokat.

A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságokon kétféle munkarendben történik a feladatvégrehajtás. Ezek a heti 40 hivatali és a – jelenleg – heti 52 órás készenléti szolgálatteljesítési idő .

A Hszt. tartalmazza a vonulós tűzoltók munkaidőcsökkentésének ütemezett tervét, amely során 2008-ra 48 óra lesz a heti szolgálatteljesítési idő a készenléti jellegű beosztásokban.

A szolgálati úton „közlekedő” jelentések, kérelmek, panaszok viszonylag hamar a címzetthez tudnak érkezni, mivel különösebb földrajzi távolság gyakorlatilag nincs. Az állományilletékes parancsnok egy laktanyában van az összes alá rendelt beosztottal. A személyes kihallgatások lebonyolítása viszonylag egyszerűen lebonyolítható.

3. A RENDVÉDELMI SZAKSZERVEZETEK

A Magyar Köztársaság fegyveres szervei sajnos nem mondhatják el magukról, hogy régi időkre visszanyúló szakszervezetekkel és hagyományokkal rendelkeznek. A múlt rendszerben a hivatásos állományúaknál nem volt meg a lehetőség az érdekvédelmi szervezetek alakítására. A felsőbb vezetés ezt nem látta indokoltnak, sőt különösen károsnak tartották. Bizalmatlanok voltak a fegyveres szerveken belül működő, a parancsuralmi hierarchiába nem tartozó, a felsőbb vezetéstől független szervezettel szemben.

Az 1989. évi II. törvény, amely az egyesülési jogról szólt, változást hozott e téren. Minden állampolgár jogosult lett társadalmi szervezet létrehozására, abban való tagságra és tisztségviselőnek történő megválasztásra. Ma sincs könnyű helyzetben egy szakszervezeti tisztségviselő, azonban ezekben a kezdeti időkben különösen kemény harcot kellett folytatnia a mindennapokban. Saját szakszervezeti létét, tevékenységével kapcsolatos jogait is hangoztatnia és elismertetnie kellett, még hozzá folyamatosan. A kezdeti parancsnoki hozzáállás inkább volt nevezhető ellenségesnek, mint akár csak közömbösnek is.

Nem tarthatna ma itt a rendvédelmi szakszervezetek összessége, ha a kezdetekben nem lettek volna ilyen harcias és következetes érdekvédők, akiket nem lehetett megfélemlíteni.

Ma a szigorú jogi szabályozás és a függelmi hierarchia elméletileg teljes mértékben biztosíthatná az állomány tagjának teljes körű érdekérvényesülését. Sok helyen a fiatalabb generációk parancsnoki beosztásba kerülésével a szakszervezetek megítélése és támogatása is kedvezőbb lett. Sajnos az emberi tényező sok-sok eltérést tesz lehetővé még a törvény szerinti működés esetén is. Megjelenik az eltérő jogértelmezés, a nem megfelelő jogszabályismeret és néha sajnos a negatív érzelmű akarat is, de az országos egyeztető fórumokon a szűkös központi költségvetés eltérő elosztási tervei.

Az érdekvédelem nem kimondottan és hivatalosan, de lényegében elkülönül helyi és országos szinten. Más a napi feladata és a tevékenysége egy helyi rendvédelmi szervnél szolgáló szakszervezeti tisztségviselőnek és más dolgokkal kell szembesülnie ugyanahhoz a szervhez kapcsolódó szakszervezet országos vezetőségének.

Egy hivatásosnak lehetősége van a különböző szintű és módú jogorvoslatra, ennek segítségével létrehozható érdekképviselői szervezet. Az egyéni érdekérvényesítés egyik problémája és hátránya, hogy az állomány tagjának személyesen kell intéznie az igényével kapcsolatos összes ügymenetet a szükséges információk megszerzésével és betartva az

esetleges összes határidőt. A jól működő szakszervezetek – esetlegesen függetlenített – tisztségviselői önkéntes vállalásuk alapján képesek a tagság érdekében megfelelő színvonalon és folyamatosan végezni a felmerült igények és problémák megoldását.

A rendvédelmi szerveknél működő szakszervezetek (érdekképviselői szervek) törvény által garantált szinten rendelkeznek jogokkal, melyek segítséget nyújtanak számukra az érdekérvényesítéshez és képviselőkhöz:

- jogosult a rendvédelmi szervben belül működni és az állomány tagjait tevékenységébe bevonni,
- a tagjait a szolgálattal kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről tájékoztassa,
- térítésmentesen és bármely időszakban használhatja a szerv kijelölt helyiségeit,
- az általa szükségesnek tartott tájékoztatásokat, felhívásokat, valamint a tevékenységével kapcsolatos adatokat a szolgálati helyen közzétegye,
- tagjait szolgálati viszonyt érintő kérdésekben képviselje,
- tagjainak meghatalmazása alapján élet és szolgálati körülményeiket bíróság vagy más hatóság előtt képviselheti,
- minden olyan kérdésben tájékoztatást kérhet és véleményt nyilváníthat, amely az állomány tagjának anyagi, szociális vagy kulturális körülményeire vonatkozik,
- a szolgálati és munkakörülményekre vonatkozó szabályok megtartását ellenőrizheti, azok végrehajtásáról tájékoztatást, adatot kérhet,
- az ellenőrzés során észlelt hibákra és mulasztásokra a szerv vezetőjének a figyelmét felhívhatja, ha az a szükséges intézkedést nem tette meg, a megfelelő eljárást kezdeményezheti.
- tisztségviselői számára szakszervezeti munkaidő-kedvezményt vehet igénybe.

A fegyveres szervnek kötelessége együttműködni a szakszervezetekkel és nem kérhet nyilatkozatot az állomány tagjától, hogy van-e tagsági viszonya érdekképviselői szervnél.

Az együttműködés keretében választ és indokokat kell közölnie a szakszervezet által feltett kérdésekkel kapcsolatosan. Fontos előírás a parancsnok számára, hogy az anyagi, szociális és kulturális viszonyokat érintő döntés, intézkedés megtétele előtt köteles tájékoztatni az érintett érdekképviselői szerv vezetőjét.

Az állam működőképességét garantáló szabály, hogy a területen működő szakszervezetek nem gátolhatják a fegyveres szerv rendeltetésszerű működését és a parancsok, intézkedések végrehajtását, valamint sztrájkot nem szervezhetnek. A sztrájkjog a

szakszervezetek legerősebb fegyvere, amely nélkül az e területen működő érdekképviselői szervezetek érdekérvényesítési lehetőségei korlátozottabbak. E jog – akár korlátozott mértékű – megszerzéséért mindegyik szakszervezet folyamatosan küzd. Fontos momentum, hogy az érdekképviselői szervezetek összességében nemcsak a tagságuk, hanem a teljes állomány érdekeit szolgálják, különösen az országos fórumokon.

A fegyveres szerveknél szóba jöhető eredményes érdekérvényesítő eszköz a demonstráció, amelynek lebonyolítása erősen különböző lehet. A helyi szervezetnél, önkormányzatnál történő, főleg helyi tagságból szerveződő demonstrációtól az országos, több helyszínen megrendezett, társzervek által támogatott demonstrációig sok összetevőjében változhat.

Szélsőséges helyzetben, mint például a hivatásos tűzoltók munkaidővel kapcsolatos, évek óta tartó, tárgyalási, demonstrációs folyamata során kihasználható az Európai Unió érdekkérvényesítési lehetősége is.

Magyarország 2004. május 1. óta tagja az Európai Uniónak, így az EU-s jogintézmények igénybe vételének lehetősége megnyílt a magyar állampolgárok és így a szakszervezetek számára is.

A Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete, azaz a HTFSZ ezt a lehetőséget kihasználva 2005. októberében demonstrációt szervezett a brüsszeli Európa Parlament épülete mellé, amelyet a társzervek is támogattak, és amelynek végén a HTFSZ egy petíciót nyújtott át az illetékes EU tisztségviselőnek. Ezen beadvány elindított egy, a magyarországi döntéshozataltól független eljárást ez ügyben.

Hasznos körülmény, hogy a szakszervezetek és egységeik társadalmi szervezetek, amely a mozgási lehetőségeiket nagymértékben megnöveli. Önállóan gazdálkodnak, tagdíjból és egyéb forrásokból pénzeszközökhöz juthatnak. Segélyezéseket tudnak folytatni a tagságuk körében, pályázhatnak különféle támogatásokra, a nyilvánosság figyelmét akár fizetett hirdetésekkel is fel tudják hívni és eszközökhöz juthatnak. A társadalmi szervezetekre vonatkozó törvényi előírások alapján teljes körűen érvényesül a demokrácia intézménye.

3.1. Szakszervezeti szövetségek. Az FRDÉSZ és a LIGA Szakszervezetek.

A különböző szakszervezetek tevékenységük erősítése céljából, általában ágazati szinten szövetségeket hozhatnak és hoznak létre. Ebben a formában egységesebb álláspontot

tudnak képviselni, és egymást hatékonyabban tudják erősíteni. A kormányzattal való kapcsolattartás, az országos érdekegyeztető fórumokon való részvétel könnyebbé válik. Természetesen felhozható hátrányként az is, hogy a közös álláspontok kialakításához sok tárgyalás szükséges a szövetségen belül, és mint ahogyan az a demokráciában lenni szokott, a közös érdekért néhányaknak le kell mondani bizonyos igényeiért, követeléseikért.

Két nagyobb szövetségben működnek nagy létszámban fegyveres szervek érdekképviselői. Ezek az FRDÉSZ és a LIGA Szakszervezetek. Róluk ejtenék néhány szót egy általános bemutatás keretében.

Az FRDÉSZ:

A névben található betűk jelentése:

Fegyveres és Rendvédelmi Dolgozók Érdekvédelmi Szövetsége. Elnöke: Kónya Péter.

7. számú kép. Az FRDÉSZ fejléce. Forrás: www.frdesz.org.hu, 2006. Az FRDÉSZ honlapja.

Nem kötődik kimondottan a 1996. évi XLIII.-as törvény, azaz a Hszt. hatálya alá tartozó szervezetekhez, így képviseli a Magyar Honvédség tagjainak érdekeit is a Honvédszakszervezet tagsága által. A szövetségben a következő fegyveres és rendvédelmi szakszervezetek találhatóak jelenleg:

BVDOSZ, VPFSZ, HTFSZ, HOSZ (Honvédszakszervezet), FRSZ, NBHSZ, PVDÉSZ.

Célja a közös szakszervezeti álláspont képviselete az országos érdekegyeztető fórumokon. Egyik ilyen például a szolgálati jogviszonyban állók érdekegyeztető fóruma (röviden: SZÉF), ahol a Hszt. és a Hjt. hatálya alá eső hivatásos és szerződésesek munka és életkörülményeit, munka és foglalkoztatásügyi, valamint bér és jövedelempolitikai kérdéseket egyeztetnek a szakszervezetek a minisztériumokbéli vezetéssel. Ezt a fórumot az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium működteti.

A szövetséget alkotó szakszervezetek természetesen élhetnek a különvéleményükkel, amelyet akár országos szinten is hirdethetnek. Az FRDÉSZ országos érdekegyeztetési módszere és fórumai a 4. számú mellékletben találhatóak grafikus szemléltetéssel.

A LIGA Szakszervezetek

8. számú kép. A LIGA Szakszervezetek logója. Forrás: www.liganet.hu, 2006.
A LIGA honlapja.

Az 1988-ban alapított Független Szakszervezetek Demokratikus Ligája, azaz a LIGA Szakszervezetekben helyet foglalnak a közlekedés, a szolgáltatás, az egészségügy, az ipar, az oktatás és a fegyveres és rendvédelmi szféra érdekképviselői szervei.

Alapszabályokban lefektetésre került a szövetség célja:

„Célja a tagszervezetek tagsága érdekében a makroszintű (hazai és nemzetközi) érdekképviselő ellátása, valamint a társadalom széles rétegeinek (elsősorban a tanulók, a munkavállalók, a munkanélküliek és a nyugdíjasok) érdekképviselője. Egyben az, hogy tagszervezeteinek pártoktól független kereteket biztosítson egymás támogatására, a közösen elfogadott célok együttes képviselőjére, és segítségére legyen a munkavállalóknak munkáltatóiktól független szervezeteik létrehozásában, működtetésében.”⁷

A fő tevékenységi körük hasonló az egyes szakszervezetekéhez, azaz a verseny és közsférában a munkavállalók élet és munkakörülményeinek jobbítása, a szakszervezeti tagsági arány növelése valamint a szakszervezeti jogosultságok körének bővítése. 2005.-től az FRDÉSZ is belépett a tagszervezetek sorába, amely fúzióknak köszönhetően a LIGA Szakszervezetek súlya jelentősen megnőtt, a tagszervezetek között jelentősen megerősödtek a fegyveres szervek szakszervezetei.

A gyakorlati tevékenységei és feladata szintén az Alapszabályból:

- biztosítani a tagszervezetek közötti koordinációt,
- elősegíteni tagszervezetei szolidáris együttműködését,
- ellátni az országos szintű érdekegyeztetés, érdekképviselő és érdekvédelem feladatait,
- a tagszervezet felhatalmazása alapján a felsőbb szakszervezeti szerv jogait gyakorolni tagszervezetei tisztségviselőinek munkajogi védelme tekintetében,

⁷ A LIGA Szakszervezet Alapszabálya. Forrás: www.liganet.hu A LIGA honlapja

- a tagszervezetek felhatalmazása alapján szerepet vállalni azok képviseletében, a velük egyeztetett módon és mértékben,
- szolgáltatásokat nyújtani a tagszervezetek számára, az illetékes testületek döntései alapján.

A Szövetségben való egységes szakszervezeti fellépés mellett:

- a tagszervezetek függetlenek,
- az együttműködés önkéntes jellegű,
- a pártoktól való teljes függetlenség elve érvényesül.

A tagszervezetek képviseletet kapnak a nélkülük való döntés kizárása mellett, és teljes körűen megmarad a döntési és cselekvési autonómiájuk. A LIGA elnöke: Gaskó István

3.2. A hivatásos tűzoltókat képviselő szakszervezetek

9. számú kép. Szent Flórián, a tűzoltók védőszentje.

Forrás: www.sfsp.edu.pl/inne/florian, lengyel ismeretterjesztő oldal Szent Flóriánról, 2006.

Amint minden munkahelyen így a hivatásos tűzoltóságokon is védeni kell az egyéni és a kollektív dolgozói érdekeket. Szent Flórián állandó oltalma mellett szükség van a szakszervezetekre is.

E területen három olyan érdekképviseleti szerv van, amely felvállalta a hivatásos tűzoltók érdekvédelmét, jogaik érvényesítését. Sokszor felmerült már az egységesítés – összeolvadás gondolata, amelynek az országos fórumokon való tárgyaláskor nagyobb súlya volna, azonban a mai napig még megvan a különállóság.

Az említett három szakszervezet a következők:

- Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete (HTFSZ), amely országosan reprezentatívan képviseli a terület hivatásos állományát.

- Fővárosi Tűzoltóság Szakszervezete (FTSZ), amely a Budapesten szolgáló hivatásos tűzoltókat képviseli. Elnöke: Nagy Gábor.
- Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete (BRDSZ), amely több egyenruhás szerv dolgozóit tömöríti magába dr. Bárdos Judit főtitkárságával. Találhatunk a tagok között rendőröket, börtönőröket és tűzoltókat is. A határőrök idén kiváltak belőle és külön szakszervezetet alakítottak Rendészeti Védegylet néven. A 3. számú mellékletben megismerhető a BRDSZ felépítése.

A jelenlegi legnagyobb problémák, amelyek a hivatásos tűzoltókat országos szinten érintik, azok a következők:

- a kormányzati – közszférát érintő – jelentős megszorító intézkedések.

A szolgálati törvény preambulumban olvasható, hogy az Országgyűlés elismeri a fegyveres és rendvédelmi területen szolgálók magasabb követelményű és szintű igénybevételét. A megszorítások várhatóan megszüntetik a 13. havi illetményt, a karkedvezményes nyugdíjrendszert és a nyugdíjszámítás módját megváltoztatják (természetesen negatív irányban), a pótlékok egy részét megszüntetik.

- A készenléti szolgálatot ellátó hivatásos tűzoltók szolgálati ideje Magyarországon a legmagasabb, jelenleg heti 52 óra. Az eltérést adó különbözetet sem szabadnapban sem pénzbeli megváltásban nem kompenzálják. Az ügyben történt két országgyűlési biztosi vizsgálat is az elmúlt években, melyek megállapították, hogy a heti 40 óra munkaidőhöz képest keletkező túlmunka nem kerül semmilyen formában megváltásra.⁸

Ha nem is szakszervezet, de a hivatásos tűzoltóságokat, és így közvetve bizonyos szinten a hivatásos tűzoltókat képviselő szervezet a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok Országos Szövetsége (HÖTOSZ). A hivatásos Tűzoltóságokat a szervezetben a parancsnokok képviselik.

Alapszabályukból idézve:

⁸ Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének jelentése az OBH 5389/2005. ügyben

„ A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok Országos Szövetségea hivatásos önkormányzati tűzoltóságok országos, önkéntes alapon létrehozott társulása, érdekei képviselőjére és védelmére, a munka szakmai színvonalának és hatékonyságának javítására, a szükséges anyagi, személyi és tárgyi feltételek megteremtésének társadalmi elősegítésére.”⁹

Több munkacsoport alakításával és az OKF-el való együttműködéssel próbálják kidolgozni a tűzoltóságok és a tűzvédelem reformálását lehetőleg az egyes Tűzoltóságok érdekeinek sérelme nélkül.

3.3. Idén aktuális

10. számú kép. A lyukas zászló Budapesten.

Forrás: www.fts.hu, 2006.

A Fővárosi Tűzoltóság Szakszervezetének honlapja.

Ez év október 23-án ünnepeltük az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének 50. évfordulóját. Ez alkalommal a Fővárosi Tűzoltók Szakszervezete megjelentette honlapján a 1956-os eseményekkor a tűzoltók által kiadott kiáltványt.

Ennek sorait olvasva 24 pontba szedve találjuk meg a korabeli hivatásos tűzoltókat leginkább érintő problémákat, módosítási követeléseiket. A szakmabeliek számára igen érdekes és informatív anyagon jól látható, hogy összeállításánál és tartalmában milyen közel áll a szakmaisághoz, nem kíván túllépni a szolgálati körülmények javításán.

Néhány a legfontosabb követelésekből:

„ ...5. A szabadságharcban részt vett tűzoltó bajtársakat tüntessék ki, a szabadságharcban életüket áldozó bajtársak hozzátartozóiról pedig kormányzatunk a legmeggazobbmenően gondoskodjék...

...8. A megszüntetett Országos Tűzrendészeti Parancsnokság helyett Országos

⁹ Forrás: www.hotosz.hu, 2006. A HÖTOSZ honlapja.

Tűzoltó-főparancsnokságot kell szervezni, amely legfőbb elvi irányítója legyen az állami, az üzemi és a községi tűzoltóságoknak...

9. Nagyobb hatáskört kell biztosítani az osztály- és alosztályparancsnokoknak. Ezek a parancsnokok feleljenek a rájuk bízott terület tűzrendészeti helyzetéért, az irányításuk alá tartozó egységek szakmai munkájáért, ütőképességéért...

10. Meg kell szüntetni a politikai osztályokat és a politikai helyettesi posztokat.

A tűzoltóság hivatásánál fogva hivatalból ne politizáljon. A politizálás a jövőben egyéni ügy legyen.

11. Meg kell szüntetni a káderosztályokat... .. A felvétellel, előléptetéssel, elbocsátással kapcsolatos személyzeti munkát a hatáskör megállapításával a parancsnokok feladatává kell tenni...

14. Felül kell vizsgálni a tűzoltóság illetményét, amelyet a szolgálati idő figyelembevételével kell megállapítani. Meg kell szüntetni a beosztási illetményen belüli kategorizálást.

Rendezni kell a tűzoltók nyugdíjának kérdését is, természetesen az általános nyugdíj rendezéssel összefüggésben.

15. Biztosítani kell a tűzoltóság tagjai és közvetlen családtagjaik részére az 50%-os vasúti kedvezményt. A budapesti tűzoltóság tagjai részére pedig ezenkívül az ingyenes villamos és autóbusz bérletet.

17. A tűzoltóságoknak azok a tagjai, akik a tűzoltás, illetve a kárelhárítás közben sérülést szenvedtek, ebből kifolyólag munkaképtelenné váltak a szolgálati időre való tekintet nélkül megfelelő nyugdíj ellátásban részesülnek. Azoknak a tűzoltó bajtársaknak, akik a kárelhárítás során életüket veszítették, hozzátartozói a szolgálati időre való tekintet nélkül szintén részesüljenek a teljes nyugdíjellátásban.

20. A beosztott bajtársak szakmai továbbképzését az Országos Tűzoltó-főparancsnokság elvi irányítása mellett az osztályparancsnokok, önállóan szervezzék és ellenőrizzék.

23. A balatongyöröki és hévízi volt tűzoltó üdülnöket haladéktalanul vissza kell adni az állami tűzoltóság kezelésébe.

24. Kívánjuk a tűzoltóság idegen jellegű egyenruhájának megváltoztatását.”¹⁰

Szakszervezetek akkor nem segíthették a hivatásos tűzoltókat és látható, hogy milyen sok – ma már oly természetes – körülményt és kedvezményt kellett az elmúlt évtizedekben kiharcolni, sok esetben érdekképviseltek nélkül.

¹⁰ Az 56-os tűzoltói követelésekből. Forrás:www.fts.hu, 2006. Fővárosi Tűzoltóság Szakszervezete

Összegzés:

Az elmúlt rendszerben a fegyveres és rendvédelmi területen a szakszervezetek létrehozása törvényi akadályokba ütközött és jelentős volt a hátrány a „civil” érdekképviseltekhez képest. Az 1989. évi II. törvény teremtette meg a lehetőséget a fegyveres szerveknél arra, hogy az állomány tagjai is létrehozassanak társadalmi szervezeteket és így szakszervezeteket. A későbbiekben a Hszt. már garantálja a szakszervezetek létrehozását, működését, jogkörét és a parancsnokok köteleességévé teszi az együttműködést az érdekképviseltekkel.

A különféle szakszervezetek tevékenységük erősítése és az országos fórumokon való eredményesebb érdekérvényesítés céljából szövetségeket hozhatnak és hoznak létre. A fegyveres és rendvédelmi területen két nagyobb szövetség létezik, amelyek a LIGA Szakszervezetek és az FRDÉSZ. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az FRDÉSZ-ben helyet foglalnak a fegyveres szervek reprezentatív szakszervezetei (amelyek a legnagyobb arányban képviselik egy adott szerv állományát) és az FRDÉSZ pedig belépett a LIGA Szakszervezetek szövetségbe, amely így a legtöbb hivatásost tömörítő érdekképviselté vált.

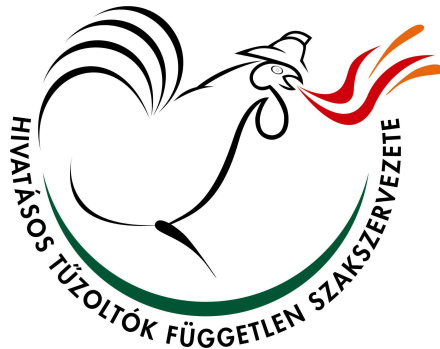
A hivatásos tűzoltókat három szakszervezet is képviseli. Ezek a HTFSZ, az FTSZ és a BRDSZ. A reprezentatív érdekképviselői szerv közülük a HTFSZ. A jelenleg legnagyobb sérelmeket okozó problémák a kormányzati megszorító intézkedések és a vonulós tűzoltók túlmunkáinak el nem ismerése és ellentételezésének hiánya.

A Tűzoltóságok érdekképviselői szerveként működik a HÖTOSZ, amely szervezet tevékenysége kihat bizonyos szinten a hivatásos állományra is. A Tűzoltóparancsnokságok képviselőit a parancsnokok látják el.

Ez évben ünnepeltük az 1956-os forradalom kitörésének 50. évfordulóját. Az akkori tűzoltók nyilatkozata alapján látható, hogy – hasonlóan napjainkhoz – az akkori állománytagok is széles körű problémákkal rendelkeztek, amely gondok ellen megpróbáltak a kornak megfelelő lehetőségekkel fellépni.

Látható, hogy a rendvédelem területén erősíteni kell az érdekképviselői szervezeteket és el kell érni a minél magasabb szintű törvényi garanciákat a szakszervezetek szélesebb körű működésére és jogkörére. A szakszervezetei szövetségek többnyire jól működnek és hatványozva jelenítik meg az egyes szervek területén jelentkező gondokat. A hivatásos tűzoltókat képviselő szakszervezeteknek tevékenységük során erősíteni szükséges az együttműködésüket, hiszen a kevesebb, mint 10.000 fős hivatás erői könnyen szétforgácsolhatók a tárgyalóasztalok túloldaláról.

4. A HIVATÁSOS TŰZOLTÓK FÜGGETLEN SZAKSZERVEZETE

11. számú kép. A HTFSZ jelképe. Forrás: www.htfsz.org, 2006. A HTFSZ honlapja

Az 1989. évi II. törvény teremtette meg a lehetőséget arra, hogy a tűzoltóságokon létrehozhatóvá váljanak a szakszervezetek. 1989. november 21-én Gyulán alapították meg a Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezetét, azaz a HTFSZ-t. A bíróság ugyanezen év december 28-i végzése jegyezte be. Az alapítás utáni időszakban a taglétszám 2640 fő volt. Napjainkig a taglétszám e körül mozog.

Az érdekképviseleti szerv alapító tagja az FRDÉSZ-nek és 2005. óta (az FRDÉSZ által) a LIGA Szakszervezeteknek. A hivatásos tűzoltók reprezentatív szakszervezete.

Az elmúlt években kapcsolatokat vettek fel több európai ország tűzoltó érdekképviseleti szervével. Elmondható, hogy több társszervezet – például a rendőrök szakszervezete – már szélesebb körű nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik a saját rendvédelmi területén. A HTFSZ a lengyel kapcsolatain keresztül esélyes arra, hogy a tűzoltó-szakszervezetek nemzetközi szervezetébe beléphessen. Eddig a lengyel mellett a horvát, a bosnyák és az angol tűzoltó érdekképviseleti szervekkel sikerült a jó viszony kiépítése.

4.1 A szakszervezet felépítése

A szakszervezet alapvető alkotóeleme a szakszervezeti egység, amely az egyes parancsnokságokon szerveződik. Jelenleg 58 szakszervezeti egység van országunkban. Előfordulnak megszűnések is, azonban – szerencsére egyre gyakrabban – vannak új szerveződések is. Az egységek elnevezése igen egyszerű:

Például: Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete Debreceni Egysége vagy röviden - főleg bélyegzőkön - HTFSZ Debreceni Egysége, Egri Tűzoltók Szakszervezete.

Az egységek önálló gazdálkodást folytatnak és kérelem alapján önálló jogi személyiséggel is rendelkezhetnek. A HTFSZ-nél a tagdíj az aktuális bruttó havi jövedelem 1%-a. Ennek 40%-a kerül a központi kasszába és 60%-a a helyi szervezetnél marad.

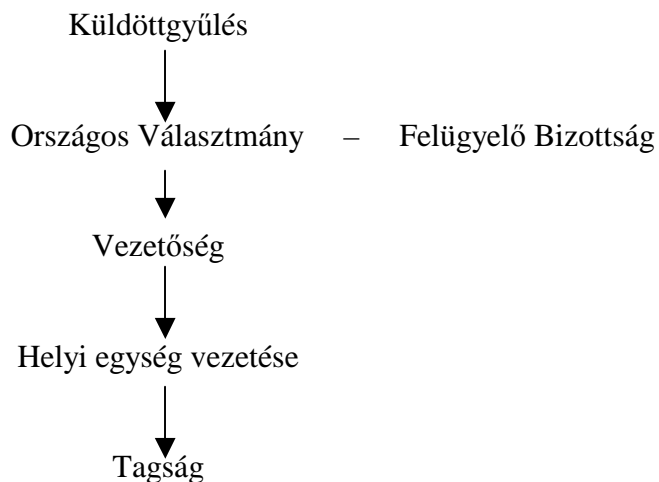
A megyékben található egységek választanak a tagjaik sorából megyénként egy főt az Országos Választmányba, amely testület maga közül elnököt választ. A Vezetőség 6 főből áll.

Ezek a következő tisztségűek:

Elnök-Ügyvivő, az Országos Választmány elnöke, Szervezeti Ügyvivő, Területi Ügyvivő 1, Területi Ügyvivő 2, Gazdasági Ügyvivő.

Az egyéb bizottságoktól eltérően az elnök-ügyvivő személyét nem a csoportban levők, hanem a Küldöttgyűlés választja meg. Az elnök-ügyvivő jelenleg Kajsa Zoltán, a helyettese pedig a szervezeti ügyvivő: Hócza György.

A döntéshozatal útja a HTFSZ-nél:

4. számú ábra. A döntéshozatali út. Saját rajz, 2006.

A döntéshozatal a gyakorlatban a következőképpen alakul:

A legalább háromnapos Küldöttgyűléseken a küldöttek megválasszák vagy megerősítik az ügyvivőket és a Felügyelő Bizottságot. Meghatározzák a következő évben

követendő irányt a HTFSZ Vezetésének. A Vezetőség által előkészített döntéseket megtárgyalják, megszavazzák.

A küldöttgyűlés után – általában havonta egyszer – az Országos Választmány elnökének összehívására ülésezik és megtárgyalja a folyamatban lévő ügyeket, dönt a Vezetőség hatáskörén túlmutató ügyekben. Fontos eleme ezeknek az üléseknek, hogy az ügynevezett „brainstorming” módszer érvényesül. Azaz a résztvevők ötletbörzéként adják a megoldási lehetőségeket, amelyekből könnyebb a legjobb megoldás kiválasztása.

Elemezzük ki a szervezeti ábra elemeit:

A Küldöttgyűlés:

Az alapszabály alapján a szakszervezet legmagasabb döntéshozó szerve. Évenként egyszer valamint különleges esetekben kerül összehívásra. A Küldöttgyűlés tagjait a helyi egységek választják meg saját tagságukból. Minden 20 fő tag után 1 küldött jelölhető. Alapszabály-módosításra csak ez a szerv jogosult. Meghatározza az év közbeni feladatokat, meghallgatja és elfogadja vagy elutasítja az ügyvivők beszámolóit. A beszámoló el nem fogadása automatikusan az ügyvivő visszahívását eredményezi.

Az Országos Választmány:

A megyéket képviselőkből áll és általában havonta egyszer ülésezik. Meghatározza a Vezetőség feladatát és ellenőrzi a szakszervezet szakmai működését. Biztosítja az információáramlást a Vezetőség és a tagság között.

A Felügyelő Bizottság:

3 tagból áll, akik maguk közül elnököt választanak. Végzik a gazdálkodással és jogszerűséggel kapcsolatos ellenőrzéseket mind a központi szervnél, mind a helyi egységeknél.

A Vezetőség:

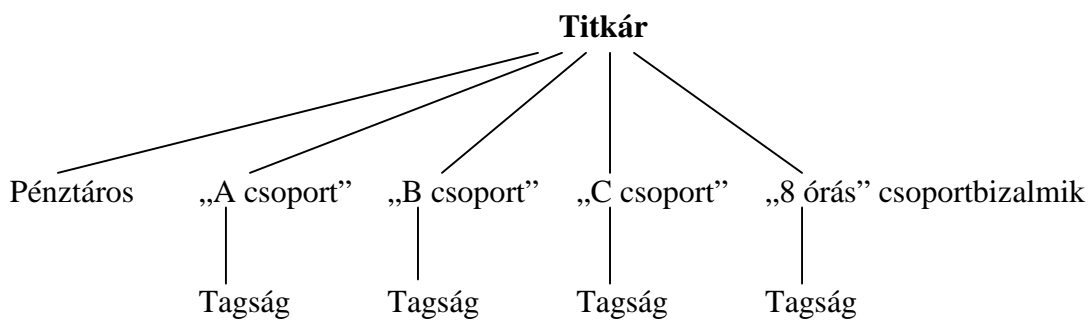
Élén az elnök-ügyvivővel képviseli a HTFSZ-t és a tagságot. Napi folyamatossággal végzik a szakszervezet ügyeinek intézését a számukra előre meghatározott irányultsággal. A Vezetőség tárgyal a kormányzati szinten a megfelelő fórumokon, valamint végzi a kapcsolattartást a különböző szövetségekkel (FRDÉSZ, LIGA Szakszervezetek). Közvetlen feladatuk a tagtoborzás is, a HTFSZ minél szélesebb körű propagálása.

Helyi egység vezetése:

A helyi egységek, mint önállóan gazdálkodó és ügyekben eljáró, a helyi tagságot akár a bíróságon is képviselő szervezet. A helyi vezetés feladata a tagság ügyeinek intézése, tárgyalás a helyi szintű vezetéssel és az egyik legfontosabb, nem delegálható feladat, a helyi szintű tagtoborzás.

Egy HTFSZ Egység felépítése: Más társadalmi szervezettől eltérően a HTFSZ egységek képviselői és egyben vezetői a titkárok. Ők a fő kapcsolattartók a megyei Országos Választmányi taggal. Akadályoztatásuk esetén nincs előre választott helyettese. Ilyenkor saját hatáskörében bíz meg valakit az egység képviseletére.

A helyi vezetőség a titkárból és a csoportbizalmikból áll.

5. számú ábra. Egy helyi egység szervezeti felépítése. Saját rajz, 2006.

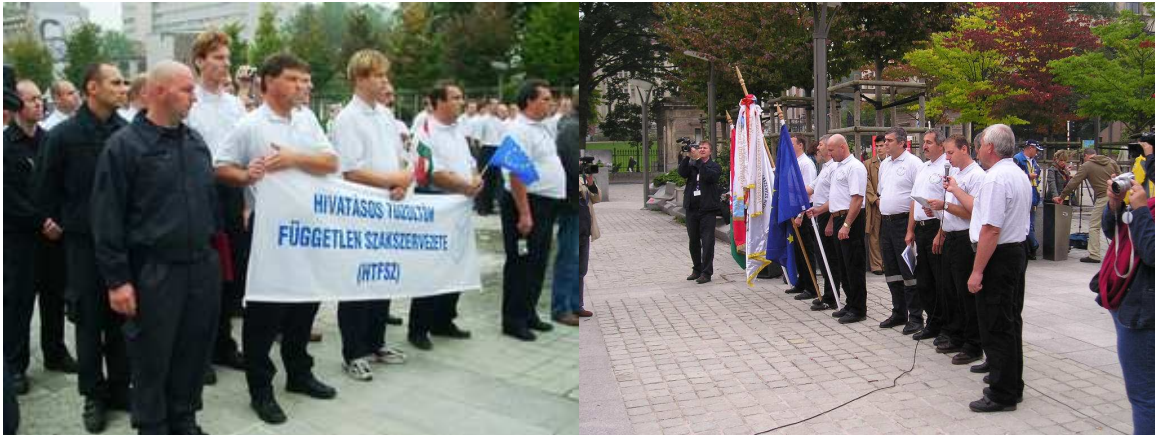
A helyi egységeknél a legmagasabb szintű döntéshozó szerv a Taggyűlés, amelyen csak az 51%-ot elérő jelenlét esetén lehet szabályosan dönteni.

A Pénztáros tisztséget betöltő vezeti a pénztárat, végzi a könyvelést és elkészíti az éves beszámolókat, adóbevallást.

A Tűzoltóságok készenléti szolgálata 24/48 órás jellegű, így ez meghatározza a tűzoltók munkahelyi életét. A megfelelő információáramlás elősegítésére és a problémamentesebb működésért mindegyik szolgálati csoportnak van egy választott csoportbizalmija, valamint tekintettel a 8 órás beosztásúakra, közülük is választva van egy bizalmi tisztségviselő.

Amennyiben a titkárnak tájékoztatnia kell a tagságot vagy egy iratot ismertetni, nem szükséges taggyűlést összehívnia, hiszen a csoportbizalmik a megkapott anyagokat belátásuk alapján a szolgálati idő megfelelő részén ismertethetik.

4.2. A szakszervezet tevékenysége:

12. számú kép, A brüsszeli demonstráció 2005-ben. Forrás: A HTFSZ képanyagára, 2006.

A helyi egységek végzik az egyes Parancsnokságokon szolgáló tagság ügyeinek intézését, a helyi illetőségű tárgyalások lefolytatását a parancsnokokkal, az esetleges segélyezéseket és bonyolítják saját egységük gazdálkodását.

Segélyezési, rendezvényszervezési, érdekvédelmi vagy egyéb ügyekben a helyi egységek kérhetik a központi HTFSZ segítségét, amely kérelmet az Országos Választmány bírál el és határoz a segítség módjáról. A személyes segítségnyújtás elsősorban a megye szerinti illetékes Országos Választmányi tag feladata.

Interjút folytattam Hócza Györggyel, a HTFSZ szervezeti ügyvivőjével, aki kitért a múltbéli eredményekre, a jelenleg fennálló problémákra és a jövőben várható feladatokra:

Elmondása alapján a múltban több állományt negatívan érintő jogszabályt sikerült módosítani, eltörölni, akár a bíróságok előtt is. Ilyenek voltak a délutános-éjszakai pótlékok kérdése valamint a veszélyességi pótlékokkal kapcsolatos problémák.

Jelenlegi legnagyobb problémaként a tűzoltók munkaidejének kérdését, a túlmunkák el nem ismerését és így ki nem fizetését említette. Ez ügyben évek óta folyamatosak a tárgyalások és a demonstrációk, melynek folyamán Brüsszelig is eljutott a HTFSZ.

A folyamatosan nyíló – tiszték és tiszthelyettesek közötti – bérollóval kapcsolatosan megjegyezte: Belgiumban egy tűzoltóparancsnok fizetése megegyezik a vonulós, beosztott tűzoltóéval, amit az ottani parancsnokok helyesnek tartanak, mivel a végrehajtó állomány több szolgálatban töltött órával rendelkezik és veszélyes munkát végez.

El kellene érni, hogy a különböző HŐT-öknél keletkező munkaidő-kedvezmények összevonhatóak legyenek a törvény erejénél fogva, így az országos szervek

gyakorlatiasabban tudnák a feladatokat elosztani és végrehajtani. A szakszervezeti tagdíjak adóból történő levonhatósága szintén megerősítené az érdekképviselői szervek helyzetét.

A tagság arányának növelhetőségével elmondta: Horvátországban azoknak, akik nem szakszervezeti tagok, szolidaritási díjat kell fizetnie, mivel a szakszervezet által kiharcoltakból ők is részesülnek. A tagsági arány így jelentős, hiszen nem feltétlenül éri meg „kívül” maradni az érdekképviselői tagságból.

Mindenképpen növelni szükséges a taglétszámot, és el kell érni, hogy minden parancsnokságon legyen HTFSZ egység.

Időszerű probléma továbbá még a kormányzat által bejelentett megszorító intézkedések. A tervezetben szerepel a közszféra kiadásainak csökkentése, amely szerint veszélybe került az évek során nehezen megszerzett kedvezmények sora és így a Hszt. preambulának szellemisége. Elképzelések vannak a kordkedvezményes nyugdíjrendszer átalakításáról, számítási módjának megváltoztatásáról, a 13. havi illetmény és néhány pótlék eltörléséről.

Összegzés:

Az 1989. évi II. törvény által nyújtott szakszervezet szervezési lehetőséggel minden fegyveres szerv élt és megalakította a saját érdekvédelmi szervét. A szövetségbe tömörülés nagyobb érdekérvényesítési lehetőséget nyújt az országos szintű fórumokon. Ezt az FRDÉSZ-be és ezen keresztül a LIGA Szakszervezetekbe való belépéssel meg is tették az érintett szervek.

A hivatásos tűzoltók érdekeit három szakszervezet is képviseli, melyek a HTFSZ, az FRSZ és a BRDSZ. Az országosan reprezentatív érdekképviselői szerv a HTFSZ.

Felépítésében a demokratikus működést próbálja megvalósítani, ezért működik a háromszintű irányítás és felügyelet az évenkénti Küldöttgyűléssel, a havonkénti Országos Választmányi gyűléssel és a Vezetőség folyamatos munkájával.

A HTFSZ munkájában széleskörűen végzi a hivatásos tűzoltók felmerülő gondjainak megoldását, a szakma védelmét és képviseletét országos szinten valamint a magyar hivatásos tűzoltók Európában való megismertetését.

Rendkívül sokrétű feladatokat kell megoldania a HTFSZ-nek. Az egyik ügyvivő elmondása alapján a múltban nagy küzdelmek által elért kedvezmények most veszélybe kerültek a várható kormányzati megszorító intézkedések árnyékában. A tűzoltók munkaideje Európában a legmagasabb, különösen az EU-s irányelvekhez viszonyítva, a túlmunkák ellentételezése nem megoldott.

VÉGSŐ ÖSSZEGZÉS

A Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét és biztonságát, a társadalom nyugalalmát, élet- és vagyonbiztonságát a fegyveres és rendvédelmi szervek hivatottak védelmezni. Az élet minden területére kiterjedően végzik szolgálatukat feladatok szerint megosztva a fegyveres szervek. A feladatok alapján tehát elkülönülnek például a Rendőrség, a Vám és Pénzügyőrség, a Tűzoltóság, stb. szervei. Az e szerveknél szolgálati feladataikat végrehajtók hivatásos állományban vannak és külön törvény, az 1996. évi XLIII-as törvény vonatkozik rájuk. Feladataik megfelelő végrehajtását garantálandó már az állományba való bekerülés is szigorú szabályokhoz kötött. A szolgálati törvény (Hszt.) pontosan leszabályozza a hivatásos állományú összes – szolgálati jogviszonnal kapcsolatos – körülményét így biztosítja az egyenlő esélyeket is.

Maga a szolgálati jogviszony jelentős számú megkötést tartalmaz az állomány tagja számára, azonban a hivatásos állományú egyéni érdekei védelmére rendelkezik bizonyos törvényi garanciákkal, mint például az érdekképviselői szerv alakításával és az abban való munkavégzés jogával. Az érdekképviselők fegyveres szerveken belül való működését a Hszt. szintén meghatározza a parancsnokok szakszervezetekkel kapcsolatos kötelességei mellett.

Szükségesnek látom a Hszt. oly módon való módosítását, hogy bizonyos illetménnyel, pótlékokkal kapcsolatos kérdésekben biztosítsa az állomány megfelelőbb szintű bérezését és ezzel a szolgálatteljesítésük elismerését. Napirenden van a hivatásos állományúak kedvezményeink csorbítása. Mivel véleményem szerint – a Hszt. vizsgálata alapján – néhány helyen a kedvezmények körének bővítése, mértékének növelése szükséges, a megvonások mindenképpen a hivatásos állomány jogos illetményét és a feladatvégzési lehetőségeit korlátozzák. A jövőben nehezebb lesz a megfelelő minőségű és mennyiségű humán erőforrás pótlása, a szolgálatban lévők pályán tartása.

Eltérések tapasztalhatóak a szolgálatteljesítés idejének megállapítása, bérezése alapján. Ez szintén feszültséget generál az állomány egy részénél. Különösen sajnálatos, hogy ebben a kérdésben a szakszervezetek évek óta tárgyalnak a kormányzattal és több elmarasztaló országgyűlési biztosi vizsgálat is folyt ezzel kapcsolatosan az elmúlt években. Az állam jogbiztonságát garantáló elsőszámú szervezetek a fegyveres és rendvédelmi szervek, melyek tagjainak elismerését mindenképpen kifejezésre kell juttatni. A nem megfelelő személyügyi politika következtében a jó minőségű és gyakorlott munkaerő kiáramlása a területéről veszélyt jelent az állam és a társadalom biztonságára.

A szakszervezetek fegyveres szervenként képviselik a területen szolgálatot teljesítők érdekeit. Szövetségekbe tömörülve érdekképviseleti lehetőségeiket megsokszorozhatják.

Véleményem szerint a szakszervezeteknek el kell érnie, hogy a Hszt. számukra előnyösen módosuljon és garantáljon további jogokat. Ilyen jog például a munkaidő-kedvezmények összevonhatóságának biztosítása a Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok esetében.

A szövetségi kapcsolatok erősítése jó lehetőség az egységesebb fellépésre, amely előnyei az elmúlt években tapasztalhatóak voltak. Maguk a szövetségek egy egész szervezetként képviselik a tagszervezeteket és ezen keresztül a teljes állományt. Fontos ebben a szerepben a korrektség, a következetesség és az állomány érdekeinek harcos képviselete.

A szakszervezeti tagság növelése elengedhetetlen. A központi szakszervezeti támogatások taglétszámarányosak, de nem ez a fő ok. A szakszervezet akkor erős, ha mögötte nemcsak tömegek, hanem az állomány nagyobb mértékű százaléka szakszervezeti tagként áll. Nagyobb szavú egy 1.000 fős szakszervezet, ha a szerv állományának 95 százalékát képviseli, mint egy 5.000 fős, ha csak az állomány 30 százalékát.

A tagság gondolkodásának is változnia kell. Be kell látni, hogy a szakszervezet nemcsak a vezetőségből áll, hanem ők maguk is részei. Elengedhetetlen, hogy mindenki kivegye a részét a feladatokból, akár csak egy demonstráción való megjelenéssel is. A nemzetközi érdekképviseleti szervekkel való kapcsolattartás hosszú távon jó lehetőségeket kínál. Informális úton jelentős külföldi információforrást és támogatást jelenthet.

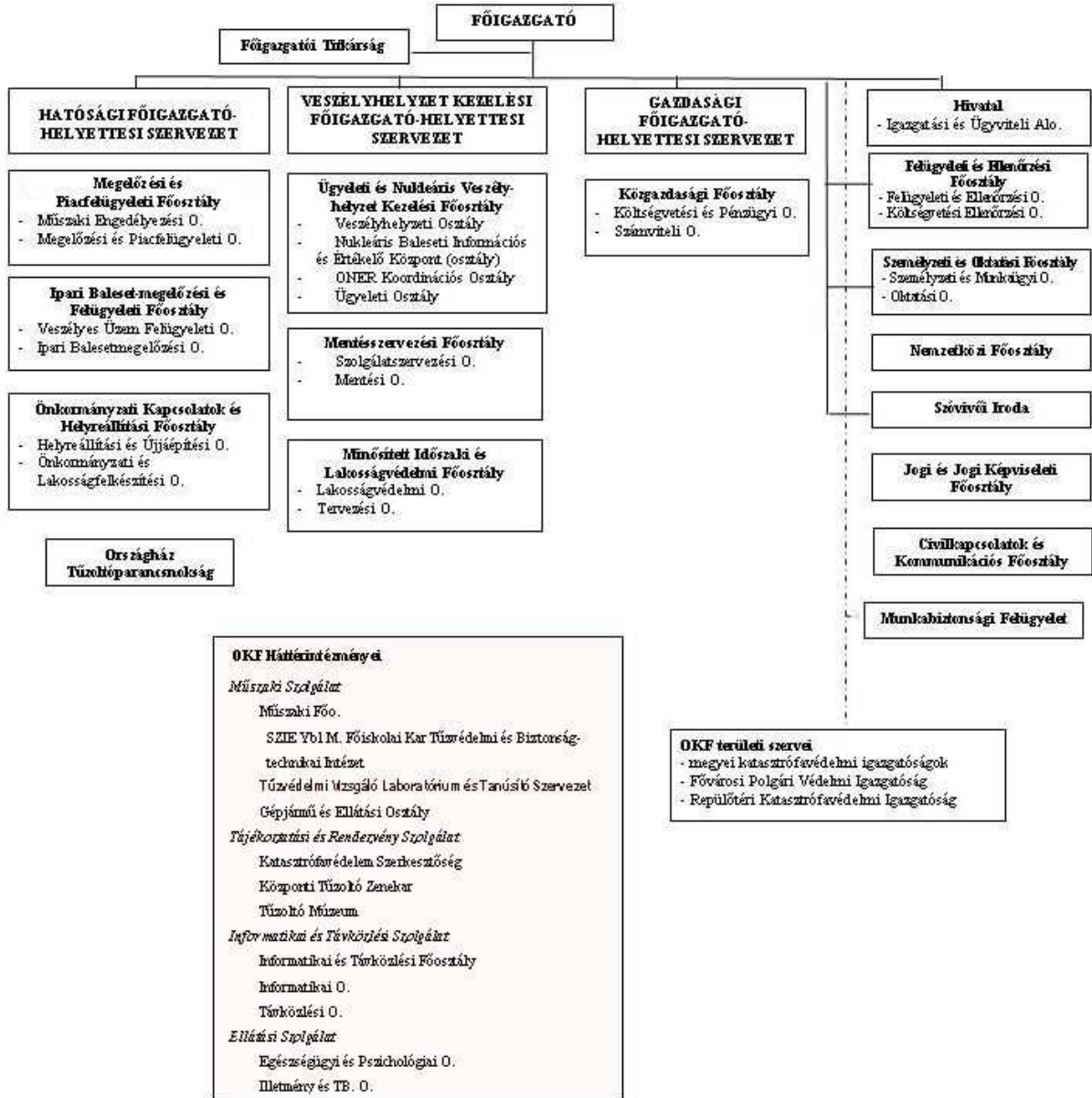
A Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete 1989 óta képviseli a tagságát és a teljes hivatásos tűzoltói társadalmat. A múltban jelentős eredményeket ért el az állomány érdekében és jelenleg is harcosan kiáll a tagságáért, a szolgálatukat a nap minden percében vállalókért. A HTFSZ tagság körében is tapasztalható a más rendvédelmi szerveknél is fennálló „fásultság”. Az állomány tagjai a megszorító intézkedések ellen, a túlmunkák ellentételezésének elmaradása ellen a saját szabadidejében történő munkavégzéssel küzd, így próbál több lábra állni és lassan már a hivatását tekinti a mellékállásának.

Ez a tendencia veszélyes a tűzoltói hivatás megbecsülése szempontjából, a tagságnak ki kell állnia a jogaiért és érdekeiért a szakszervezeti képviseleten keresztül és a jogszabályoknak megfelelően (például sztrájk tilalma), még az elhúzódó sikertelen tárgyalások esetén is.

A HTFSZ belső működésében fontos erősíteni a munkamegosztást, a taglétszám növelését és nagymértékű bevonását a feladatokba, valamint a területi terjeszkedést, hogy minden Tűzoltóparancsnokságon legyen magas tagsági arányú HTFSZ egység. Ezen a módon elérhető az is, hogy a hivatásos tűzoltók még inkább magukénak érezhessék a szakszervezetet és magasabb szinten összekovácsolódjon az állomány.

MELLÉKLETEK

1. számú melléklet

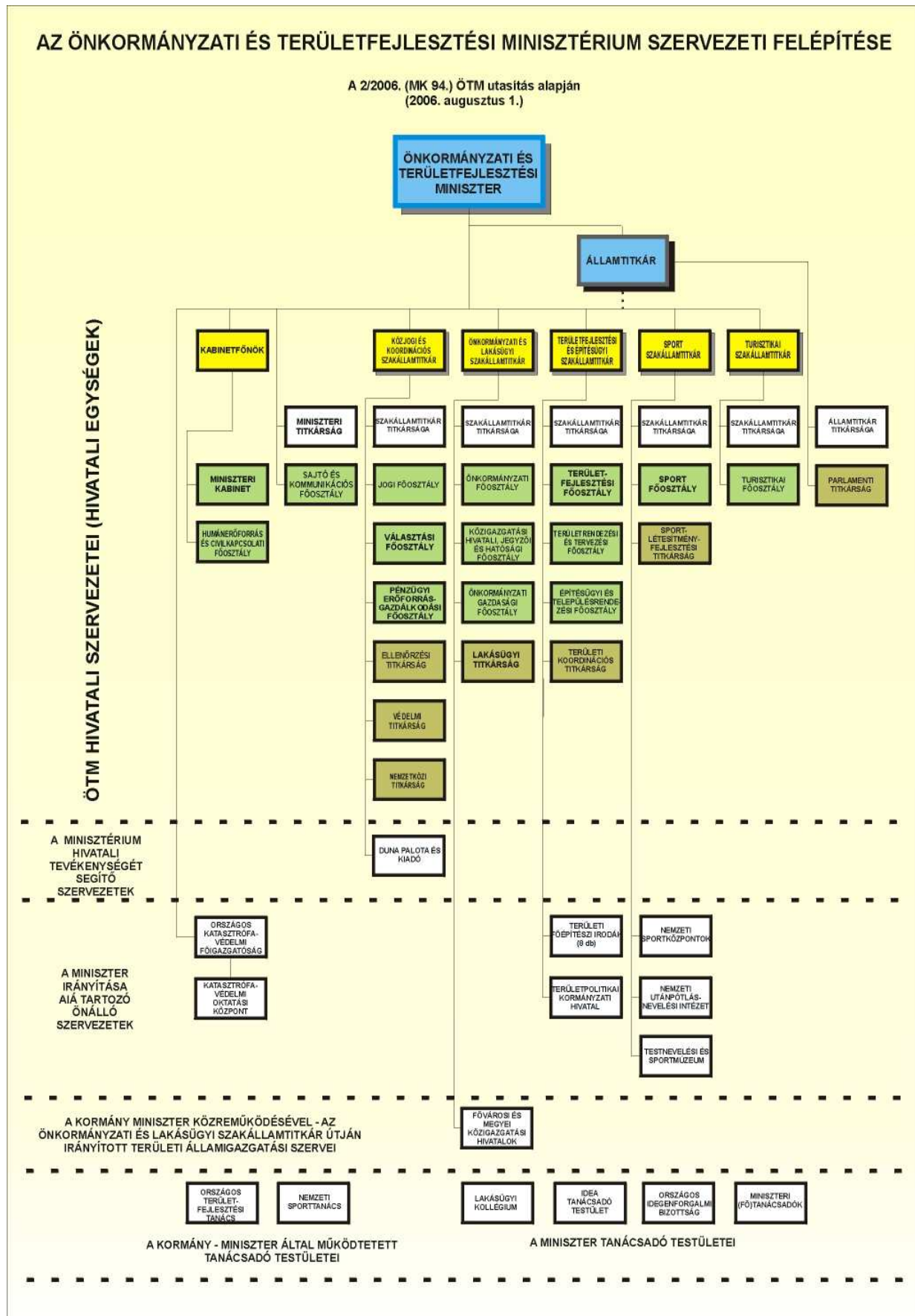

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szervezeti felépítése.
Forrás: www.okf.hu, 2006. A Katasztrófavédelem honlapja.

2. számú melléklet. Az ÖTM felépítése. Forrás: www.bm.hu, 2006. Az ÖTM honlapja.

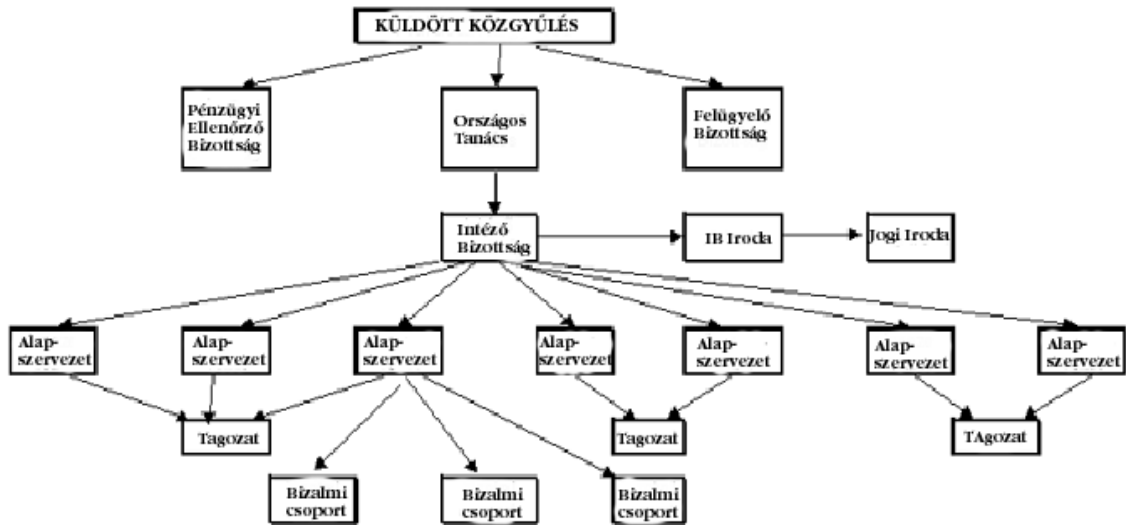
AZ ÖNKORMÁNYZATI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

A 2/2006. (MK 94.) ÖTM utasítás alapján
(2006. augusztus 1.)

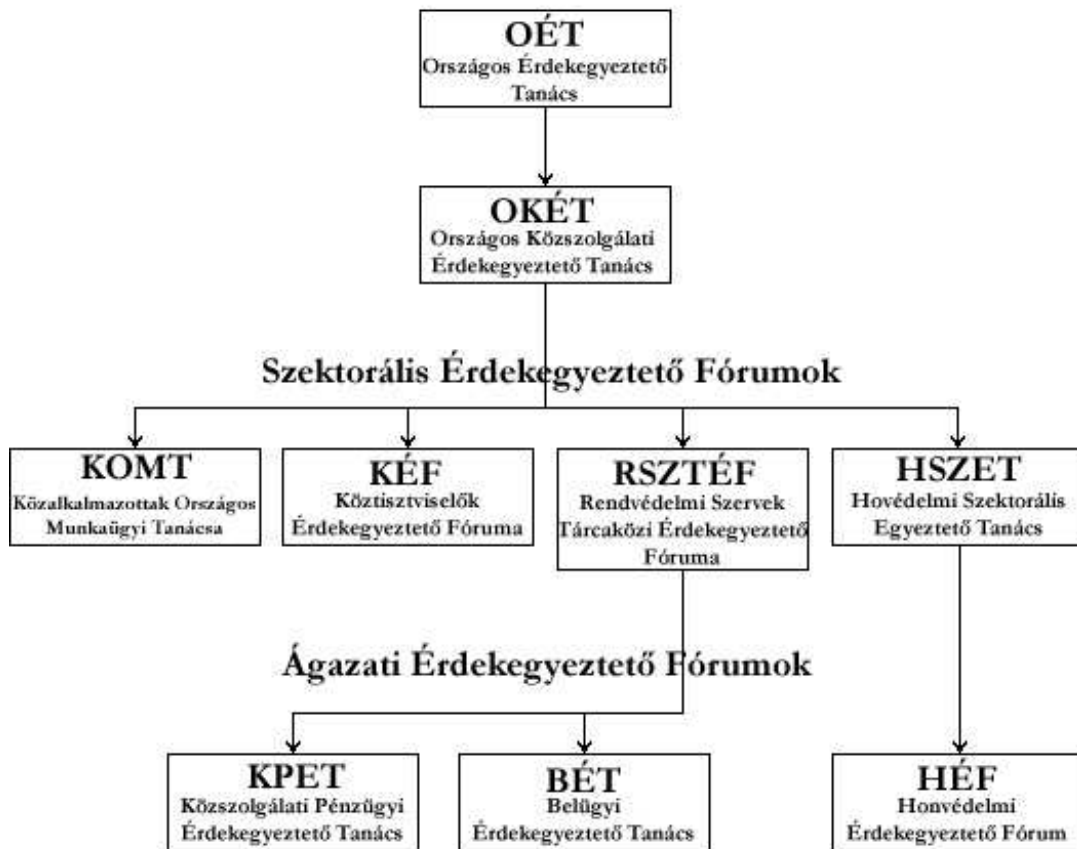
3. számú melléklet

Belügyi- és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete

A BRDSZ működési felépítése. Forrás: www.brdsz.hu, 2006. A BRDSZ honlapja.

4. számú melléklet

Az FRDÉSZ érdekegyeztetési fórumai. Forrás: www.frdesz.org.hu, 2006.
Az FRDÉSZ honlapja.

5. számú melléklet

Forrás: www.fts.hu A Fővárosi Tűzoltók Szakszervezetének honlapja

„A NAGY-BUDAPESTI TŰZOLTÓSÁG FORRADALMI TANÁCSA

TŰZOLTÓ BAJTÁRSOK!

Forradalmi ifjúságunk bátor, hűséges harccal szétzúzta az átkozott önkényuralmat, elsöpörte életünkéből a népellenes rákosista klikket. Most, nemzeti függetlenségünk kivívása után új szellemben, tisztultabb légkörben kell az országépítés nagy munkájához látnunk.

Erre az új szellemre, a tisztultabb légkörre a mi testületünknel is szükség, nagy szükség van. Gyökerestől ki kell gyomlálnunk az elmúlt évek súlyos hibáit és új alapokon, új demokratikusabb módszerekkel tiszta jellemű, szakavatott vezetőkkel hozzá kell fognunk tűzoltóságunk alapvető problémáinak megoldásához.

A budapesti tűzoltóság követeléseit az alábbi pontokban foglaltuk össze:

1. Csatlakozunk a Magyar Nemzeti Forradalmi Bizottmány 25 pontjához.
2. Az ország népével együtt követeljük a szovjet csapatok azonnali kivonását Magyarország területéről.
3. A budapesti tűzoltóság egységesen követeli, hogy új kormányunk ne tekintse magára nézve kötelezőnek a varsói szerződésben kötött megállapodásokat.
4. Szabad választásokat követelünk, több párt részvételével, az ENSZ ellenőrzése mellett legkésőbb 1956. december 31-ig.
5. A szabadságharcban részt vett tűzoltó bajtársakat tüntessék ki, a szabadságharcban életüket áldozó bajtársak hozzátartozóiról pedig kormányzatunk a legmesszebbmenően gondoskodjék.
6. Az állami tűzoltóság szűnjék meg katonai jellegű testületet lenni. Feladatának és hivatásának megfelelően az élet-, és a nemzeti valamint az egyéni vagyoni legfőbb öreként, polgári jellegű testület legyen. Ennek megfelelően teljesen önállóan, más szervektől elhatárolva végezze munkáját. Kívánjuk, hogy a jelenlegi szervezettől teljesen eltérően, a tűzoltóságot szervezetileg és gazdaságilag egyaránt haladéktalanul válasszák le a rendőrségtől. A tűzoltóság egyrészt hatósági szerv, másrészt a társhatóságok műszaki végrehajtó alakulata.
7. Meg kell szüntetni a bürokratikusá váló Országos Tűzrendészeti Parancsnokságot, amely indokolatlanul felduzzasztott létszámával sem volt képes a magyar tűzoltóság problémáinak megoldására.
A leghatározottabban követeljük, hogy a Belügyminiszter Bajtárs vizsgálja meg a BM Országos Tűzrendészeti Parancsnokság vezetőinek felelősségét, a tűzoltóság alapvető problémáinak megoldatlansága és elhanyagolása miatt. Ezeket a vezetőket vonják felelősségre.

8. A megszüntetett Országos Tűzrendészeti Parancsnokság helyett Országos Tűzoltófőparancsnokságot kell szervezni, amely legfőbb elvi irányítója legyen az állami, az üzemi és a községi tűzoltóságoknak. Az Országos Tűzoltófőparancsnokság vezetője közvetlenül a Belügyminiszter irányítása alá tartozzék. Az Országos Tűzoltófőparancsnokság létszámát 15 főben kell meghatározni.

9. Nagyobb hatáskört kell biztosítani az osztály- és alosztályparancsnokoknak. Ezek a parancsnokok feleljenek a rájuk bízott terület tűzrendészeti helyzetéért, az irányításuk alá tartozó egységek szakmai munkájáért, ütőképességéért. E felelősségteljes megbízás teljesítése érdekében az Országos Tűzoltófőparancsnokságtól kizárólag elvi irányítást kapjanak és ezek alapján a munkájukkal összefüggő kérdésekben, önállóan döntsenek.

10. Meg kell szüntetni a politikai osztályokat és a politikai helyettesi posztokat. A tűzoltóság hivatásánál fogva hivatalból ne politizáljon. A politizálás a jövőben egyéni ügy legyen.

11. Meg kell szüntetni a káderosztályokat. Az elfekvő káderanyagokat meg kell semmisíteni és helyette csupán személyi adatokat tartalmazó nyilvántartást kell vezetni. A felvétellel, előléptetéssel, elbocsátással kapcsolatos személyzeti munkát a hatáskör megállapításával a parancsnokok feladatává kell tenni.

12. Felül kell vizsgálni azoknak a volt tűzoltóknak az ügyét, akiket a személyi kultusz és az önkényuralom alatt a lélektelen kádermunka következtében bocsátottak el és a becsületes, múltukban tiszta, szakmailag képzett bajtársakat vissza kell venni a testületbe.

13. Szigorúan ragaszkodunk ahhoz, hogy testületünknel vezetői, parancsnoki beosztásba csak olyan bajtársak kerüljenek, akik a beosztásuk megkívánta szakmai ismeretekkel rendelkeznek, és egyéb tekintetben is alkalmasak a vezetésre.

14. Felül kell vizsgálni a tűzoltóság illetményét, amelyet a szolgálati idő figyelembevételével kell megállapítani. Meg kell szüntetni a beosztási illetményen belüli kategorizálást. Rendezni kell a tűzoltók nyugdíjának kérdését is, természetesen az általános nyugdíj rendezéssel összefüggésben.

15. Biztosítani kell a tűzoltóság tagjai és közvetlen családtagjaik részére az 50%-os vasúti kedvezményt. A budapesti tűzoltóság tagjai részére pedig ezenkívül az ingyenes villamos és autóbusz bérletet.

16. Biztosítsa kormányzatunk a tűzoltóság részére az üzemekhez és intézményekhez hasonlóan a lakásproblémák gyors megoldását. Ehhez megfelelő anyagi és pénzügyi segítséget kérünk.

17. A tűzoltóságoknak azok a tagjai, akik a tűzoltás, illetve a kárelhárítás közben sérülést szenvedtek, ebből kifolyólag munkaképtelenné váltak a szolgálati időre való tekintet nélkül megfelelő nyugdíj ellátásban részesülnek. Azoknak a tűzoltó bajtársaknak, akik a kárelhárítás során életüket veszítették, hozzátartozói a szolgálati időre való tekintet nélkül szintén részesüljenek a teljes nyugdíjellátásban.

18. A tűzrendészeti hatósági munkától külön kell választani a szabálysértési eljárást. A szabálysértési ügyeket a tanácsok mellett szervezett szabálysértési bíróságok vegyék át, melyek működésében tűzrendészeti ügyben a tűzoltóság képviselője szakértőként működik közre.

19. Felül kell vizsgálni a tűzoltóságnál szervezett különböző szakiskolák tananyagait, hogy azok mennyiben szolgálják a tűzoltó bajtársak szakmai tudásának fejlesztését. A tananyag mellett felül kell vizsgálni az iskolák szakmai előadóinak felkészültségét és létszámát is, hogy csak a legkiválóbb szakemberek oktassák testületünk leendő szakembereit.

20. A beosztott bajtársak szakmai továbbképzését az Országos Tűzoltó-főparancsnokság elvi irányítása mellett az osztályparancsnokok, önállóan szervezzék és ellenőrizték.

21. Meg kell szervezni az Országos Tűzoltó Szövetséget. E szövetség az üzemi, és községi tűzoltók érdekvédelmi szerve legyen, amely harcoljon a tűzoltó bajtársak rendeletekben megállapított jogainak biztosításáért. Ezen kívül a szövetség foglalkozzék a tűzoltóversenyek megrendezésével és irányítsa a tűzoltóság kulturális életét /: zenekar, múzeum, könyvtár, stb./

A Szövetségnek hetenként megjelenő sajtószerve legyen, amely a hazai és nemzetközi tűzoltó élet eseményeiről adjon tájékoztatást.

A Szövetségnek az állami tűzoltóság beosztottai is tagjai lehetnek.

22. Fel kell venni a kapcsolatot a Nemzetközi Tűzoltó Szövetséggel, és kérni kell, hogy a Szövetségnek a magyar tűzoltóság is tagja legyen. Ki kell építeni kapcsolatainkat a külföldi tűzoltóságokkal.

23. A balatonyöröki és hévízi volt tűzoltó üdulöket haladéktalanul vissza kell adni az állami tűzoltóság kezelésébe.

24. Kívánjuk a tűzoltóság idegen jellegű egyenruhájának megváltoztatását.

Budapest, 1956. október hó 31.

A FORRADALMI TANÁCS MEGBÍZÁSÁBÓL:

Dr. Marinovich Endre”

6. számú melléklet

1996. évi XLIII. törvény indokolása

a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A rendszerváltozással az alkotmányos demokrácia intézményrendszerének kiépítése után halaszthatatlanul megoldandó kodifikációs feladatként jelentkezett a munka világának a megváltozott társadalmi viszonyokhoz illeszkedő megújítása. Ennek keretében megalkotásra került a versenyszektorba tartozó munkáltatók és munkavállalók jogviszonyát szabályozó Munka Törvénykönyve, majd a közszolgálati szférát szabályozó, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Ktv.), a közalkalmazottak jogállásáról, valamint az ügyészségi szolgálati jogviszonyról szóló törvény. A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) része ennek a törvényalkotási folyamatnak. Ugyanakkor integráns eleme annak a jogterületnek is, amely a teljes átalakítás alatt álló honvédelem viszonyait szabályozza és a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény (a továbbiakban: Hvt.) elfogadásával kezdődött meg. A Javaslat a szervezeti és személyi hatályára tekintettel e törvényhozási folyamatba is szervesen beilleszkedik.

a) Az országunk függetlenségének, belső rendjének, biztonságának védelme - amit a honvédség, a határőrség, a rendőrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a polgári védelem, a vám- és pénzügyőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet, valamint az állami és önkormányzati tűzoltóság (a továbbiakban együtt: fegyveres szervek) látnak el - állami, közösségi tevékenység. E szervek személyi állománya ennek megfelelően - a szervei hovatartozástól függetlenül - közszolgálatot teljesít. A fegyveres szervek feladatrendszerében meghatározó szerep hárul a hivatásos állományra, amelynek a szolgálati jogviszonya (a továbbiakban: szolgálati viszony) - a vele szemben támasztott fokozott követelmények miatt - a más közszolgálatban állók szolgálati viszonyához képest olyan mértékben eltérő, sajátos, hogy önálló szabályozást igényel.

.....Ezért a társadalombiztosítási ellátás tekintetében azt a megoldást alkalmazza, hogy az eltérő szabályokat megállapítja, és elrendeli a társadalombiztosítási jogszabályoknak az eltérő rendelkezésekkel történő alkalmazását.

d) A hivatásos szolgálati viszony újraszabályozásánál a Javaslat érvényesíti azt a törvényalkotói szándékot, hogy a hivatásos állomány tagjainak, mint - többségükben - egyenruhás állampolgároknak jogai és kötelességei között a harmóniát megteremtse. Abból indul ki, hogy a hivatásos állomány tagjai az általánoshoz képest szigorúbb függelmi rendben és fegyelmettséggel, fokozott pszichikai és fizikai terheléssel, áldozatvállalással, veszélyes helyzetben az élet kockáztatásával végzik feladataikat. Emellett a szolgálati viszony létesítésének feltételeként önkéntesen lemondanak alkotmányos jogaik gyakorlásáról, vállalva egyúttal - törvényben meghatározott fegyveres szerveknél történő szolgálatteljesítés esetén - a hozzátartozókra is kiterjedő nemzetbiztonsági követelményeknek való megfelelést. Ezek jog- és életvitelbeli korlátozást jelentenek. Mindezek figyelembe vételével a Javaslat az ugyancsak közszolgálatban álló köztisztviselők járandóságai alapulvételével, a társadalmi megbecsülés kifejezéséeként kedvezőbben állapítja meg a hivatásos állomány tagjait megillető jogokat, juttatásokat.

FELHASZNÁLT IRODALOM:

Törvények:

1949. évi XX. törvény, A Magyar Köztársaság Alkotmánya.

1978. évi IV. törvény, a Büntető Törvénykönyvről.

1989. évi II. törvény, az egyesülési jogról.

1996. évi XXXI. törvény, a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról.

1996. évi XLIII. törvény, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról.

2000. évi XCV törvény, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről.

Rendelet

39/1997. (VII. 18.) BM rendelet, a belügyi szervek szociális és kegyeleti gondoskodással kapcsolatos egyes feladatairól

1/2006. (VI. 26.) ÖTM rendelet, a Hivatásos Tűzoltóságok Szolgálati Szabályzatának kiadásáról.

1/2003. BM Rendelet, a Tűzoltási és Műszaki Mentési Szabályzatról.

2/2003. BM Rendelet, a Riasztási és Segítségnyújtási Tervről.

Internet címek:

www.htfsz.org	Hivatásos Tűzoltók Független Szakszervezete
www.ftszt.hu	Fővárosi Tűzoltóság Szakszervezete
www.frszt.hu	Független Rendőr Szakszervezet
www.frdesz.org.hu	FRDÉSZ
www.liganet.hu	LIGA Szakszervezetek
www.irm.hu	Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
www.bm.hu	Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
www.katasztrofavedelem.hu	Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
www.langlovagok.hu	Tűzoltók és tűzoltóságok, beavatkozások honlapja
www.google.hu	Internetes keresőoldal

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	2
1. A RENDVÉDELMI SZERVEK.	4
1.1. A rendvédelmi szervek és tagjainak helyzete.	6
1.2. Jogok és kötelességek a hivatásosok számára	8
1.3. Az illetmény	9
1.4. Az egyéni érdekérvényesítés	12
2. A HIVATÁSOS ÖNKORMÁNYZATI TŰZOLTÓSÁGOK	14
2.1. A Tűzoltóságok jogköre, állománya	15
2.2. A Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok szervezete	16
2.3. A Tűzoltóparancsnokságok működése	19
3. A RENDVÉDELMI SZAKSZERVEZETEK	22
3.1. Szakszervezeti szövetségek. Az FRDÉSZ és a LIGA Szakszervezetek	24
3.2. A hivatásos tűzoltókat képviselő szakszervezetek	27
3.3. Idén aktuális	29
4. A HIVATÁSOS TŰZOLTÓK FÜGGETLEN SZAKSZERVEZETE	32
4.1 A szakszervezet felépítése	32
4.2 A szakszervezet tevékenysége	36
VÉGSŐ ÖSSZEGZÉS	37
MELLÉKLETEK	40
FELHASZNÁLT IRODALOM	47
TARTALOMJEGYZÉK	48